

Załącznik nr 1

do Uchwały Rady Miejskiej
w Alwerni nr XXI/165/2004
z dnia 9.06.2004 r.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY ALWERNIA

Kraków – Alwernia, maj 2004 r.

SPIS TREŚCI:

I. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.....	4
II. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem Planu.....	5
2.1. Analiza stanu istniejącego.	5
2.1.1. Położenie geograficzne i powierzchnia.	5
2.1.2. Środowisko przyrodnicze i jego ochrona.	6
2.1.3. Turystyka	8
2.1.4. Dziedzictwo kulturowe.....	12
2.2. Infrastruktura techniczna.....	14
2.2.1. Sieć wodociągowa.....	14
2.2.2. Sieć kanalizacyjna i oczyszczalnie ścieków.	15
2.2.3. Gospodarka odpadami.	16
2.2.4. Stan systemu komunikacji.	16
2.2.5. Własność nieruchomości.	18
2.2.6. Zidentyfikowane problemy.	20
2.3. Gospodarka	22
2.3.1. Struktura podmiotów gospodarczych.	22
2.3.2. Struktura zatrudnienia.....	24
2.3.3. Zidentyfikowane problemy.....	26
2.4. Charakterystyka sfery społecznej.....	28
2.4.1. Struktura demograficzna.	28
2.4.2. Rynek pracy i bezrobocie.....	31
2.4.3. Zasoby mieszkaniowe.	34
2.4.4. Instytucje użyteczności publicznej.....	36
2.4.5. Ochrona zdrowia.....	38
III. Zadania polegające na poprawie sytuacji na danym obszarze.....	40
3.1. Lista zadań.	40
IV. Realizacja zadań i projektów	43
V. Powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie gminy, powiatu, województwa.	62
5.1. Dokumenty planistyczne – poziom gminy.	62
5.2. Dokumenty planistyczne – poziom powiatu.....	64
5.3. Dokumenty planistyczne – poziom województwa.....	67
5.4. Wnioski.	69
VI. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego.....	70
VII. Plan finansowy na lata 2004 – 2006	72
7.1. Analiza budżetu gminy.	72

7.2. Analiza zewnętrznych źródeł finansowania Planu Rozwoju Lokalnego.....	78
VIII. System wdrażania	89
IX. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.....	90
9.1. System monitorowania i oceny Planu Rozwoju Lokalnego.	90
9.2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	91
9.3. <i>Public relations</i> Planu Rozwoju Lokalnego.	91

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

„Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Alwernia” jest dokumentem, który określa kierunki konkretnych działań, jakie planują podjąć władze gminy, a których głównym celem jest osiągnięcie długotrwałego i zrównoważonego rozwoju gminy. Niniejszy Plan, obok „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Alwernia” opracowanej w roku 1998, stanowi bardzo ważny dokument o znaczeniu strategicznym i planistycznym, będący efektywnym narzędziem do zarządzania rozwojem potencjału gminy. Plan Rozwoju Lokalnego odpowiada trosce lokalnego samorządu o rozwój gminy w szybko zmieniającym się i coraz bardziej konkurencyjnym otoczeniu.

Obszar dla którego został opracowany Plan Rozwoju Lokalnego dotyczy terenu Gminy Alwernia, która jest jedną z pięciu gmin, tworzących powiat chrzanowski. Ma ona charakter miejsko-wiejski, siedzibą władz jest miasto Alwernia, które jest również siedzibą Urzędu Gminy.

Horyzont czasowy Plan Rozwoju Lokalnego obejmuje w szczególności lata 2004 – 2006. Ponadto w dokumencie zawarte zostały także plany inwestycyjne obejmujące okres 2007 – 2013, przy czym są one nie tak szczegółowo przedstawione, jak w przypadku zapisów dotyczących poprzedniego okresu czasu.

Dokument został przygotowany we współpracy z Burmistrzem Gminy Alwernia, Pełnomocnikiem-koordynatorem ds. Planu Rozwoju Lokalnego oraz zespołem zadaniowym ds. rozwoju lokalnego, powołanym przez Burmistrza Gminy Alwernia. W związku faktem, iż posiadanie tego dokumentu jest konieczne przy ubieganiu się o fundusze strukturalne w ramach programu ZPORR, został on sporządzony zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej określonymi w „Uzupełnieniu programu Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006”.

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

2.1. Analiza stanu istniejącego.

2.1.1. Położenie geograficzne i powierzchnia.

Gmina Alwernia jest położona w północno – zachodniej części województwa małopolskiego; zajmuje powierzchnię 75 km² i graniczy z następującymi gminami: od północnego – zachodu z Trzebiną, od zachodu z Chrzanowem i Babicami, natomiast od południa z Spytkowicami, a od wschodu z Krzeszowicami i Czernichowem.

Pod względem administracyjnym położona jest w obrębie powiatu chrzanowskiego, do którego należą także gminy: Babice, Chrzanów, Libiąż, Trzebinia. Gminę tworzy Miasto Alwernia i 10 sołectw: Brodla, Grojec, Kwaczała, Podłęże, Mirów, Nieporaz, Okleśna, Poręba Żegoty, Regulice, Źródła.

Geograficznie jest to obszar pomiędzy Wyżyną Krakowsko-Częstochowską a Doliną Górnej Wisły od strony Kotliny Oświęcimskiej na terenie Grzbietu Tenczyńskiego.

Gmina Alwernia charakteryzuje się wysokim udziałem użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych w ogólnej powierzchni gminy. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Alwernia informuje o małym zainwestowaniu na tym obszarze,

Udział procentowy użytkowania gruntu na terenie Gminy Alwernia prezentuje zestawienie umieszczone w tabeli nr 1.

**Tabela nr 1. Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania gruntów
w dniu 26.04.2004 r.**

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Udział %
Użytki rolne razem	4296	57,07
- grunty orne	2941	39,07
- sady	124	1,65
- łąki trwałe	587	7,8
- pastwiska trwałe	383	5,08
- grunty rolne zabud.	246	3,27
- grunty pod rowami	15	0,2

Grunty leśne oraz grunty zadrzewione i zakrzewione	2509	33,33
Grunty zabudowane i zurbanizowane razem	581	7,74
- tereny mieszkalne	66	0,87
- tereny przemysłowe	61	0,81
- inne tereny zabudowane	32	0,42
- zurbanizowane tereny niezabudowane	103	1,37
- tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	20	0,3
- drogi	263	3,5
- tereny kolejowe	34	0,45
- użytki kopalniane	2	0,026
Grunty pod wodami	76	1,00
Nieużytki	49	0,65
Tereny różne	16	0,21
RAZEM	7527	100,00

Źródło: Urząd Miejski w Alwerni.

Pod względem komunikacyjnym przez gminę przechodzą dwa ważne szlaki komunikacyjne łączące aglomerację krakowską ze Śląskiem, między innymi fragment autostrady A-4 Kraków - Katowice i droga wojewódzka 780 Kraków - Chełmek. Położenie to decyduje o roli Gminy Alwernia jako ośrodka tranzytowego, stanowi to ważny atut i sprzyja rozwojowi, dlatego inwestycje związane z rozwojem infrastruktury są bardzo ważne nie tylko dla samej Gminy, ale dla całego regionu.

2.1.2. Środowisko przyrodnicze i jego ochrona.

Gminę Alwernia charakteryzuje bogaty i zróżnicowany krajobraz. W obrębie Gminy położone są dwa parki krajobrazowe: Rudniański Park Krajobrazowy i Tenczyński Park Krajobrazowy. Parki te wchodzi w skład Jurajskiego Parku Krajobrazowego utworzonego w 1981 roku, obejmują prawie dwie trzecie obszaru gminy. Park Rudniański obejmuje tereny położone na zachód od Kwaczały i Rudna oraz na północ od Nieporazu. Na terenie tego parku utworzony został tzw. „użytek ekologiczny”- ostoja bobrów na rzecz Rudno – zlokalizowany w Brodlach Spaliska. Natomiast Park Tenczyński zajmuje całą południowo – wschodnią część obszaru Gminy.

Teren pomiędzy dwoma parkami stanowi obszar krajobrazu chronionego. Znajdują się tu niewielkie kompleksy leśne rozproszone, jedynie w rejonie na północ od Nieporazu las stanowi fragment Puszczy Dulowskiej. Teren parków jest w niewielkim stopniu

zainwestowany, natomiast znaczną część stanowią tereny o przeznaczeniu rolnym, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Rodzaj przeznaczenia powierzchni Parków Krajobrazowych w Gminie Alwernia – stan na 26.04.2004.r.

Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia całkowita w hektarach	Lasy w ha	Tereny rolne w ha	Tereny zainwestowane w ha	Wody w ha	Tereny pozostałe w ha
Nazwa parku						
Rudniański Park Krajobrazowy	3344	1464,6	1517,9	320,1	12,4	29,0
Tenczyński Park Krajobrazowy.	1259,5	19,2	501,6	25,6	1,3	29,0

Źródło: Urząd Miejski w Alwerni.

Na terenie Gminy Alwernia obserwuje się obok siebie elementy przyrody różnych obszarów; stykają się tu gatunki i zbiorowiska roślin górskich z ciepłolubnymi, biocenozy skrajnie suchych skał i podmokłe łąki oraz bagienne lasy.

Szczególnie cennym przyrodniczo elementem środowiska są na terenie Gminy Alwernia dwadzieścia trzy drzewa lub skupiska drzew uznanych jako pomniki przyrody. Zlokalizowane są one w dwóch obszarach w mieście Alwerni wokół Klasztoru O.O Bernardynów i Rynku w Alwerni, a także Porębie Żegoty w parku podworskim.

Bioróżnorodność środowiska przyrodniczego, jaką tutaj się obserwuje wynika w znacznym stopniu z prowadzonej wielowiekowej działalności człowieka i utrzymującej się systematycznie tradycyjnej ekstensywnej gospodarki rolniczej, głównie pasterskiej i łąkowej. Szczególna rolę dla opisanej bioróżnorodności odgrywa mozaikowa struktura przestrzenna; różnych typów roślinności, lasów, zarośli, łąk, pastwisk, torfowisk, szuwarów, muraw.

Wśród zwierząt występuje wiele gatunków ssaków, ptaków, gadów, płazów oraz bezkręgowców, wśród których znajduje się szereg gatunków podlegających ochronie. Należy dodać, że obszar Gminy Alwernia znajduje się na terenie Nadleśnictwa Krzeszowice.

Charakteryzując obszar Gminy pod względem rodzaju gleby to w przeważającej części występują gleby płowe – 21,2%, gleby brunatne – 20,6%, rędziny – 17,4%, gleby bielcowe – 17,7%, gleby glejowe – 12,4% i gleby rdzawe – 8,5%. Pozostałe typy gleb zajmują łącznie 2,2% powierzchni.

Gmina Alwernia posiada bogate złoża surowców mineralnych. Wykorzystywanie tych złóż jest jednak sprawą trudną, gdyż oprócz zagadnień geologiczno – złożowych trzeba

uwzględnić czynniki związane z ochroną przyrody i środowiska, a także terenów rolniczych. Zasadniczo cały obszar Gminy podlega ochronie na mocy specjalnych przepisów prawnych.

Budowa geologiczna Parku Tenczyńskiego składa się z zespołu trzeciorzędowych zrębów, w części wschodniej zbliżona jest rzeźbą do Dolinek Krakowskich, natomiast fragment zachodni zachował zrębowy charakter i zróżnicowaną budowę geologiczną.

Na terenie gminy Alwernia znajdują się kopaliny skalne, które są najbardziej rozpowszechnione na tym terenie i występują głównie w postaci jurajskich wapieni i melafirów. Odnotowano cztery obszary występowania wapieni w okolicach Mirowa, Brodeł, Wrzosa, a także Nieporazu - Grojca.

Inną grupą surowców naturalnych są kruszywa naturalne, które są prezentowane przez piaski i żwiry. Występują tu piaski i żwiry rzeczne niższych tarasów akumulacyjnych, które spotykamy na niskim i wysokim tarasie Wisły – w regionie Źródeł Dużych i Okleśnej, Potoku Regulickiego – w rejonie Alwerni i Rudna. Natomiast piaski i żwiry wodno-lodowcowe ciągną się szerokim pasem, pokrywając większość obszaru położonego na południe od linii Brodła – Kwaczała. Znaczenie surowcowe jednakże mają jedynie piaski, które znajdują się na wschód od linii Okleśna – Skowronek – Spalona. Ostatnią grupę stanowią piaski i żwiry eolityczne, które zajmują spore obszary w wydm, zlokalizowane są w południowo wschodniej części Gminy na wschód od wzgórza Chełm i północnej jego części w okolicach Nieporazu. W rejonie na południe od Kwaczały występuje szereg ciągnących się równoleżnikowo pasm wydm należących do grupy piasków wodno-lodowcowych. Na południe od przysiółka Łozek wydmy te były przedmiotem eksploatacji.

Natomiast surowce ilaste występują w postaci glin zwałowych, które znajdują się w mniejszych i większych płatach w okolicach: Brodeł, Nieporazu i na zachód od Zakładów Chemicznych w Alwerni, a także glinek kaolinowych w rejonie Grojca znanych powszechnie jako tzw. glinki grojeckie.

2.1.3. Turystyka

Gmina Alwernia to interesujący krajobrazowo obszar położony wśród kompleksów leśnych z zalewem wodnym i zapleczem rekreacyjno-sportowym oraz łowiskiem dla wędkarzy. Atrakcję turystyczną stanowią jurajskie Skały Gaudynowskie z otaczającą je przyrodą unikalnymi gatunkami kwitnącego bluszczu uznanego za rezerwat przyrody nieożywionej

oraz arkożą kwaczalską ze skrzemieniałymi pniami araukarii karbońskiej; całość terenu stanowi osobliwość geologiczno – przyrodniczą.

Turystyka na terenie Gminy Alwernia nastawiona jest przede wszystkim na rozwój agroturystyki i turystyki weekendowej. Liczne szlaki piesze i rowerowe, wiodące po najciekawszych przyrodniczo zakątkach Gminy i obok ciekawych zabytków przyciągają turystów głównie z terenu powiatu, aglomeracji śląskiej i miasta Krakowa.

Szlaki turystyczne przebiegają przez teren Gminy Alwernia to:

- **żółty szlak** "Ziemi Chrzanowskiej i Dolinek Jurajskich" łączący Chrzanów, Lipowiec, Alwernia, Krzeszowice. Stanowi najbardziej interesującą, oznakowaną trasę prowadzącą przez Garb Tenczyński. Jest też trasą najdłuższą z pośród innych tutejszych szlaków ma długość 38 km.
- **zielony szlak** prowadzi przez Alwernię, Porębę Żegoty, Dolinę Wrzosa (rezerwat), Rybną, Czułów, Czułówek, Kajasówkę (rezerwat), Nową Wieś Szlachecką, Czernichów. Cały szlak ma długość 23 km.
- **niebieski szlak** przebiega przez Alwernię - Skowronek, Kamień, Czernichów. Szlak ma długość 20 km.
- **czarny szlak** - Rudniański to wędrówka przez Grojec, Las Orlej, gajówkę Wrzosa, Dolinę Wrzosa, przełom Rudna, Las Kosiarz, Brodły Podlas, Czarny Las Kajasówkę. Długość 14 km.
- **szlak czerwony** - Tenczyński - z Okleśnej do Krzeszowic.

Dużą szansą rozwoju turystyki jest stałe poszerzanie bazy turystyczno – rekreacyjnej Gminy Alwernia w zakresie szlaków turystyki rowerowej. Przykładowo prowadzenie międzynarodowych szlaków rowerowych Greenway i Eurovelo R4 wzbogaci ofertę turystyczno - rekreacyjną Gminy. Szlaki te będą połączone z istniejącymi lokalnymi trasami między innymi z:

- **szlakiem rowerowy czerwony** - okrężny, stopień trudności lekki, długość 9,5 km
Trasa: Alwernia; Ośrodek "Skowronek" - Poręba Żegoty; kościół, zespół pałacowo parkowy - Brodla; Skał Gaudynowskich - Alwernia; Ośrodek "Skowronek"
- **szlakiem rowerowy pomarańczowy** rozpoczynający się w Rynku w Alwerni przebiega przez najpiękniejsze zakątki Gminy, kończy się pod zamkiem w Rudnie, ma długość 31 km.
- **szlakiem rowerowy czarny** - "Dwa zamczyska i Pierścień Regulic" łączący zamek w Lipowcu i zamek w Rudnie, przebiegający przez teren Alwerni przybliża miejsca

atrakcyjne turystycznie i kulturowo takie jak: Skansen w Wygiełzowie, zamek w Lipowcu, Las Simota, Klasztor i Małopolskie Muzeum Pożarnictwa w Alwerni, platformy widokowe w Kwaczale i w Regulicach, Puszcza Dulowska, kopuły "Parku Turystyki i Rozrywki" w Nieporazie oraz zamek Tęczyn w Rudnie. Długość 39 km.

W Gminie Alwernia bazę noclegową stanowią obiekty:

- Hotel „AL” w Alwerni z 14 miejsca noclegowymi w pokojach 1-3 osobowych z łazienkami.
- Zjazd „Flamingo” w Porębie Żegoty – miejsca noclegowe , turystyka weekendowa (wędkarstwo)
- Kwatery prywatne – agroturystyczne w miejscowościach Brodła, Podłężu dwa obiekty i Porębie Żegoty również dwa obiekty.
- Pola namiotowe przy Ośrodku Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Skowronek”, a także prywatne pole namiotowe Podłężu.

Rekreacji służą istniejące obiekty między innymi: Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Skowronek” z kortami tenisowymi, kąpieliskiem, zarybionym akwenem wodnym, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Alwerni, z boiskami: piłkarskim, do siatkówki i koszykówki.

Inne obiekty sportowe służące rekreacji są wykorzystywane przez kluby sportowe między innymi jest to:

- Stadion Sportowy w Alwerni, w skład którego wchodzi: budynek z zapleczem socjalnym, sauną, salą konferencyjną oraz kawiarnią; trybuny mieszczące 900 osób, w tym 500 miejsc zadaszonych; boisko do gry w piłkę nożną i boisko treningowe, boisko do gry w koszykówkę, pełnowymiarową bieżnię lekkoatletyczną oraz korty tenisowe. W obiekcie zainstalowane jest nagłośnienie.
- Stadion piłkarski Ludowego Klubu Sportowego „Nadwiślanka” Okleśna z towarzyszącym budynkiem klubowym oraz zadaszoną trybuną dla 300 osób.
- Obiekt sportowy Klubu Sportowego „Unia” Kwaczała wyposażony w budynek klubowy, w którym znajdują się: pomieszczenia szatni, zaplecze gospodarcze, łaźnia, świetlica. Na obiekcie znajduje się boisko do gry w piłkę nożną oraz trybuna na 100 miejsc siedzących.

- Boisko sportowe w Regulicach – z pomieszczeniami szatni.
- Hala sportowa w Regulicach, o wymiarach 19 x 36 metrów i z widownią o powierzchni 140 m², zapleczem socjalnym z pełnym węzłem sanitarnym, natryski, szatnie, WC.

Gmina Alwernia poza walorami turystyczno – rekreacyjnymi i bazą sportowo – turystyczną dysponuje także bogatą ofertą cyklicznych imprez kulturalnych. Do imprez organizowanych przez Samorządowy Ośrodek Kultury w Alwerni należą:

- Dni Alwerni;
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy;
- Zajęcia dla dzieci w ferie zimowe i letnie;
- Gminny Konkurs Recytatorski Szkół Podstawowych i Gimnazjów;
- Co miesięczne wernisaże w Galerii „A”;
- Kiermasz i konkursy Wielkanocne i Bożonarodzeniowe – Galeria „A”;
- Święta państwowe: 3 Maja, 11 Listopada;
- Powiatowy Konkurs Przyśpiewek Weselnych;
- Andrzejki, Mikołajki – Sala OSP.

Imprezy lokalne:

- Dni Regulic i Nieporazu;
- Piknik Porębski;
- Pożegnanie lata w Grojcu;
- Dożynki Parafialne w Kwaczale i Nieporazie;
- Turniej Sportowy w Okleśnej,
- „Kalwaryjka” w Podłężu

Na terenie Gminy Alwernia organizowana jest także impreza o znaczeniu międzynarodowym; są to Międzynarodowe Regaty Kajakowe pn. „Alwernia – Trzebinia – Tychy”.

Ciekawą inicjatywą jest stworzony przez Zarząd Jurajskich Parków Krajobrazowych, Ojcowski Park Narodowy i Fundacje Partnerstwo dla Środowiska program „Pierścień Jurajski” mający na celu ożywienie turystyki i rekreacji w południowej części Jury Krakowskiej, przy zachowaniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Dzięki uczestnictwu Gminy Alwernia w tym programie na Rynku w Alwerni został utworzony węzeł turystyczny, który jest jednym z docelowych punktów dla turystów. Wykorzystana jest w ramach tego programu ponad regionalna ranga Małopolskiego Muzeum Pożarnictwa, które jest doskonałym produktem turystycznym zachowującym dziedzictwo kulturowe i zwiększa atrakcyjność nie tylko Gminy Alwernia, ale i całego regionu Małopolski.

2.1.4. Dziedzictwo kulturowe

Do najważniejszych zabytków miasta Alwernia należą Barokowy Kościół i Klasztor O.O. Bernardynów słynący jako ośrodek kultu Pana Jezusa Ecce Homo. Łaskami słynący obraz znajduje się w ołtarzu specjalnej kaplicy p.w. Stygmatów św. Franciszka. Zgodnie z tradycją, w niedzielę oktawy uroczystości Bożego Ciała w Alwerni odbywa się sławny odpust poświęcony czci Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa Pana, tzw. „Strzelanka Alwernijska”.

Ważnym elementem zabudowy miasta jest zabytkowy zespół urbanistyczny w Alwerni, którego centralną część stanowi Stary Rynek. Do Rynku przylega pięknie utrzymany park z dominującą grupą starych dębów. Uroku dopełniają XVII- i XVIII- wieczne drewniane domy. Ulica z Rynku prowadzi do kościoła i klasztoru.

W Alwerni znajduje się Małopolskie Muzeum Pożarnictwa; jest ono niezwykle oryginalną atrakcją miasta. Powstało 4 maja 1953 roku. Głównym inicjatorem jego założenia był kpt. mgr inż. Zbigniew Konrad Gęsikowski. Szczególnie cennymi eksponatami muzealnymi są wozy konne z lat 1910-1913, „Mercedes” z 1926 roku, „Polski Fiat” z 1938 roku, sikawki ręczne, silniki, motopompy, toporki, hełmy i sztandary. Pokażne miejsce wśród zbiorów muzealnych zajmują kolekcje: medali, odznaczeń, odznak, plakietek, sztandarów, proporczyków, dokumentacje fotograficzne obiektów strażackich.

Cenne zabytki i ośrodki kultury mieszczą się również w poszczególnych miejscowościach gminy można tu wymienić:

- Wieś **Poreba Żegoty** położona jest przy trasie Kraków-Oświęcim w odległości 2 km od Alwerni. Cennym zabytkiem jest kościół św. Marcina i Małgorzaty ufundowany przez Franciszka Szwarzenberg - Czernego w roku 1762. We wnętrzu na uwagę zasługują marmurowe ołtarze pochodzące z Katedry Wawelskiej, sprowadzone tu na przełomie XIX-XX wieku. Przyciągają uwagę również obrazy mistrzów takich jak: Michał Stachowicz i Wojciech Eliaż.

Innym ciekawym zabytkiem Poreby są ruiny pałacu będącego własnością Korycińskich, a także Szwarzenberg - Czernych. Obiekt jest obecnie własnością prywatną i czeka na odbudowę.

- Miejscowość **Kwaczała** położona jest pomiędzy Alwernią a Babicami, w latach 1983-1988 zbudowano tu piękny, murowany kościół. Zaprojektowany został przez

zespół architektów pod kierunkiem Wacława Spychalskiego. Dzięki nietypowej budowie wieży kościoła jest on widoczny z dużej odległości.

- W **Regulicach** znajduje się kościół parafialny p.w. św. Wawrzyńca wspólnie jest to murowana świątynia powstała w latach 1885 - 1887 według projektu architekta Aleksandra Gebauera, wybudowana na miejscu kościoła drewnianego z 1531 roku. Szczególnie cenny eksponat w kościele stanowi mensa ołtarzowa w kształcie kielicha wykonanego z barwnego szkła, a także przechowywana jest gotycka puszka na komunikanty, która stanowi bardzo rzadkie naczynie liturgiczne. We wsi znajduje się kilka oryginalnych kapliczek przydrożnych będących dziedzictwem ludowego baroku.

Cennym dziedzictwem na terenie Gminy jest ponadto dziedzictwo naturalne.

- W **Alwerni** w okolicach Klasztoru i Rynku oraz w **Porebie Żegoty** w parku dworskim znajdują się skupiska drzew (23 eksponaty) stanowiące pomniki przyrody, są to między innymi sześciuset letnie dęby. Drzewa te stanowią cenne dziedzictwo przyrody nieożywionej i są dużą atrakcją turystyczną.
- W miejscowość **Brodla** znajdują się Gaudynowskie Skały, które są jednym z najbardziej urokliwych zakątków Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Skały podzielone są głębokim, szerokim wąwozem. Wraz z występującą tu różnorodną roślinnością skalną Gaudynowskie Skały stanowią malowniczy teren idealny na rekreację i wypoczynek.
- Natomiast w **Kwaczale** w Kamionce Małej znajduje się interesujący punkt widokowy, który należy do przebiegającego tutaj szlaku żółtego. Z punktu widokowego rozciąga się widok na otaczający krajobraz zarówno od strony północnej jak i południowej.
- Wieś **Regulice** znajdująca się na północ od Alwerni położona jest na skałach wulkanicznych melafirach, o specyficznej żelazistej barwie zajmujących powierzchnię 931 hektarów. W centrum wsi osadzonym na skałach wapiennych jurajskich, bije bardzo silne wywierzisko o stałej temp. 9,2°C. Przyciąga ono zarówno mieszkańców jak i turystów czystością wody i jej smakiem.

2.2. Infrastruktura techniczna.

2.2.1. Sieć wodociągowa.

Administracją sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Alwernia zajmuje się Zakład Usług Komunalnych. Pobór wody prowadzony jest z ujęć własnych i jest to woda głębinowa. Lokalizacja ujęć znajduje się w:

- § Poręba Żegoty - Potok (ilość wody ujętej 173 000 m³/r),
- § Brodła (ilość wody ujętej 128 000 m³/r),
- § Grojec (ilość wody ujętej 46 000 m³/r),
- § Źródła (ilość wody ujętej 65 000 m³/r),
- § Poręba Żegoty (ilość wody ujętej 38 000 m³/r),
- § Regulice (ilość wody ujętej 71 000 m³/r).

Sieć wodociągowa na terenie Gminy składa się z sześciu wodociągów. Długość sieci magistralnej wynosi 78,41 km na wiś i 1,8 km w mieście, długość sieci rozdzielczej na wsi wynosi 135,12, a mieście 19,6 kilometra. Prawie wszystkie posesje (98%) są podłączone do sieci wodociągowej. Należy dodać, że są to dane dotyczące Gminy Alwernia z pominięciem Okleśnej i Źródeł, które posiadają odrębną spółkę wodną.

Tabela nr 3. Infrastruktura techniczna – stan w dniu 31.12.2002 r.

Wyszczególnienie	Wodociągi długość sieci rozdzielczej w km	Kanalizacja długość sieci rozdzielczej w km	Wodociągi długość sieci rozdzielczej w km	Kanalizacja długość sieci rozdzielczej w km
	na 1000 mieszkańców		na 100 km ²	
Województwo małopolskie	4,54	1,61	97,25	34,55
Powiat chrzanowski	5,47	1,69	190,27	58,76
Gmina Alwernia	11,83	1,67	198	28
Gmina Babice	7,66	0	125,09	0
Gmina Krzeszowice	7,95	1,64	171,71	36,78
Gmina Zabierzów	10,09	5,26	218,2	113,6

Źródło: Wybrane dane o powiatach i gminach województwa małopolskiego w 2002 r.,
Urząd Statystyczny w Krakowie, 2003 r.

Wskaźniki dotyczące długości sieci wodociągowej dla Gminy Alwernia (11,83 km na 1000 mieszkańców) są wyższe od średniej wojewódzkiej (4,45 km na 1000 mieszk.) i powiatowej (5,47 na 1000 mieszk.). Wskaźnik długości sieci na 100 km² wynosi około 198 km, podczas

gdy średnia wojewódzka to tylko 97,25 km. Długość sieci wodociągowej przypadającej na 1000 mieszkańców wynosi 11,83 km, przy średniej wojewódzkiej 4,54 km. Stopień zwodociągowania gminy należy uznać za zadowalający.

2.2.2. Sieć kanalizacyjna i oczyszczalnie ścieków.

Na terenie Gminy Alwernia znajduje się sieć kanalizacji sanitarnej. Sieć ta jest ogólnospławna i obejmuje ścieki gospodarcze na długości 21 km. Omawiana sieć zlokalizowana jest w Alwerni (303 przyłączy) oraz w miejscowości Okleśna (207 przyłączy).

Oczyszczaniem ścieków zajmują się:

- „Oczyszczalnia Alwernia” Sp. z o.o., która odprowadza ścieki do potoku Regulickiego zlewiska rzeki Wisły. Jest to oczyszczalnia mechaniczno - biologiczna o wydajności 500 m³/dobę.
- Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Alwerni eksploatujący oczyszczalnię ścieków komunalnych w Okleśnej; odbiornikiem oczyszczalni jest Wisła, a jej wydajność to 168 m³/dobę.

Tabela nr 4. Infrastruktura techniczna – stan na 31.12.2002 r.

Wyszczególnienie	Wodociągi długość sieci rozdzielczej w km	Kanalizacja długość sieci rozdzielczej w km
Województwo małopolskie	14691,3	5218,8
Powiat chrzanowski	705,9	218
Gmina Alwernia	148,5	21
Gmina Babice	68,8	
Gmina Krzeszowice	240,4	51,5
Gmina Zabierzów	218,2	113,6

Źródło: „Wybrane dane o powiatach i gminach województwa małopolskiego w 2002 r.”,
Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2003 r..

Wskaźnik długości sieci kanalizacyjnej przypadającej na 1000 mieszkańców w Gminie Alwernia (1,67 na 1000 mieszk.) jest na poziomie średnim, tak w porównaniu do województwa (1,61 na 1000 mieszk.) jak i powiatu (1,69 na 1000 mieszk.). Natomiast wskaźnik długości sieci na 100 km² w Gminie Alwernia wynosi 28 km na km² i jest zdecydowanie niższy od wojewódzkiego 34,55 km na 100 km² i powiatowego 58,76 na 100 km². W celu poprawy sytuacji prowadzone są prace inwestycyjne w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, w roku 2003 wybudowano trzy odcinki kanalizacji sanitarnej:

- odcinek w Alwernia – Brzeziny o długości 4,42 km i podłączono 62 budynki;
- odcinek w Alwernia – Rynek wykonano 2,6 km sieci i podłączono 35 budynków;
- odcinek w Okleśnej etap III inwestycji o długości 6,99 km, podłączono 89 budynków.

Stopień skanalizowania Gminy Alwernia w porównaniu do innych gmin małopolski należy do średnich.

2.2.3. Gospodarka odpadami.

Gospodarką odpadami na terenie Gminy zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej „Bolesław” Sp. z o.o. Odpady gromadzone są w pojemnikach o pojemności 110 i 120 litrów, na posesjach mieszkańców i odbierane są na podstawie indywidualnych umów z właścicielami posesji. Rocznie odbierane jest 1967 m³ odpadów wytwarzanych przez podmioty gospodarcze oraz 3730 m³ odpadów od mieszkańców. Zakładając przeciętną gęstość opadów taką jak dla całego kraju daje to 1100 ton/rok. Odbierane jest w ciągu roku również 69 ton szkła i 26 ton tworzyw sztucznych zgromadzonych w pojemnikach na odpady segregowane.

Gmina nie posiada składowiska odpadów komunalnych, nie występują również większe dzikie wysypiska śmieci.

Natomiast składowisko odpadów przemysłowych posiadają Zakłady Chemiczne Alwernia, które w ubiegłym roku wytworzyły 8451 ton odpadów oraz przyjęły 269,6 ton odpadów od innych podmiotów spoza terenu Gminy. Odzyskano z tych odpadów 2748,7 ton surowców wtórnych.

2.2.4. Stan systemu komunikacji.

Podstawą rozwoju transportu jest funkcjonowanie odpowiedniej sieci dróg. Obecny stan infrastruktury drogowej w Gminy Alwernia przedstawia się następująco:

- Autostrada A – 4 Kraków - Katowice;
- Droga wojewódzka Kraków - Chelmek – długość drogi 45,9 km, z czego 12,307 km przebiega przez teren gminy Alwernia, a przez samo miasto 2,126 km.
- Drogi powiatowe nr:

18 – 300	Poręba Żegoty – Piła Kościelecka	7,400 km
18 – 301	Alwernia – Grojec – Tenczynek	3,900 km
18 – 302	Rudno – Nieporaz	3,400 km

18 – 303	Frywałd – Regulice (Grojec)	2,500 km
18 – 297	Brodła – Podłęże	3,600 km
18 – 298	Rogatki – Brodła (Zalas)	1,800 km
18 – 299	Poręba Żegoty – Okleśna (Prom)	4,600 km
14 – 433	Rozkochów – Kwaczała	1,000 km
	ul. Bolesława Prusa	2,100 km.

Tabela nr 5. Długość i stan dróg na terenie gminy Alwernia – stan 26.04.2004 r.

Wyszczególnienie	Długość w km	Stan techniczny
Autostrada	5,52	Średni
Wojewódzkie	12,3	Zły
Powiatowe	30,3	Średni
Gminne	109	Średni
Drogi wewnętrzne	181	

Źródło: Urząd Miejski Alwernia

Stan techniczny sieci dróg gminnych i powiatowych jest na poziomie średnim wymagających prac modernizacyjnych. Stan drogi wojewódzkiej przebiegających przez Gminę jest alarmująco zły.

Natomiast transport na terenie Gminy opiera się na przewozach samochodowych. Wprawdzie przez teren Gminy Alwernia przebiega linia kolejowa Trzebinia – Spytkowice jednakże w obecnej chwili linia ta została zawieszona na bliżej nieokreślony czas.

Rozwinięta jest natomiast komunikacja autobusowa. Gminę obsługują autobusy trzech przewoźników PKS między innymi:

- PKS Chrzanów Sp. z o.o. na trasach: Chrzanów – Alwernia, Chrzanów – Brodła;
- PKSiS Oświęcim S.A. na trasie: Oświęcim – Kraków – Oświęcim przez Alwernię (liczba kursów 18);
- PKS Kraków S.A. na trasie Krzeszowice – Alwernia Szkoła – Krzeszowice, w liczbie 2 kursów, a także trasie Krzeszowice – Grojec – Krzeszowice w liczbie 10 kursów (ilość podana jest jako suma w obie strony).

Ponadto w obrębie Gminy działa duża ilość przewoźników prywatnych. Kursy przez nich oferowane dotyczą zarówno przewozów autokarowych, busowych, jak i innych usług przewozowych. Wymienić należy tutaj:

- Firmę Transportową Tataruk, 20 kursów na trasie Krzeszowice – Zalas – Grojec – Krzeszowice;
- Firmę Przewozową JAKORS s.c. na trasach:

- Trzebinia – Źródła – Trzebinia przez Alwernię, Regulice, Nieporaz, 38 kursów,
- Trzebinia – Grojec – Trzebinia, 14 kursów,
- Kwaczała – Kraków – Kwaczała, 28 kursów;
- Firmę Przewozową – Transport Osób, Jerzy i Aleksandra Siwek na trasie Kwaczała – Kraków – Kwaczała przez Alwernię 46 kursów;
- Moto Usługi, w tym przewozowe - Ryszard Małczyk Wola Filipowska, Krzeszowice na trasach:
 - Krzeszowice – Alwernia – Krzeszowice 21 kursów,
 - Krzeszowice – Regulice – Krzeszowice 10 kursów;
- Firmę Przewozową Marka Kamińskiego na trasie Chrzanów – Babice – Alwernia – Babice – Chrzanów 18 kursów;
- Dtrans – firma Waldemara Dziadowca na trasie Chrzanów – Alwernia – Chrzanów 24 kursy.

Ilość przewoźników świadczy o dużym popycie na usługi transportowe, a także o dużej mobilności mieszkańców.

2.2.5. Własność nieruchomości.

W Gminie przeważają grunty należące do osób fizycznych - 55,45% ogólnej powierzchni Gminy. Grunty Skarbu Państwa, z włączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste to 36,72%, zaś pozostałe grunty stanowią niewielki procent.

Tabela nr 6. Struktura własnościowa gruntów – stan w dniu 26.04.2004 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Udział %
Grunty Skarbu Państwa z włączeniem gruntów przekazanych użytkowanie wieczyste	2764	36,72
Grunty Skarbu Państwa przekazane użytkowanie wieczyste	83	1,11
Grunty spółek Skarbu Państwa, przedsiębiorstw i innych państwowych osób prawnych	20	0,26
Grunty gmin i związków międzygminnych z włączeniem gruntów przekazanych użytkowanie wieczyste	343	4,55
Grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie wieczyste	39	0,52
Grunty osób fizycznych	4174	55,45
Grunty spółdzielni	2	0,03
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	61	0,81

Wspólnoty gruntowe	21	0,28
Grunty powiatów z włączeniem gruntów przekazanych użytkowanie wieczyste	0	0
Grunty powiatów przekazane użytkowanie wieczyste	0	0
Grunty województw z włączeniem gruntów przekazanych użytkowanie wieczyste	0	0
Grunty województw przekazane użytkowanie wieczyste	1	0,02
Grunty będące przedmiotem własności osób niewymienionych w pkt. 1 - 4.	19	0,25
Razem	7527	100

Źródło: Urząd Miejski w Alwerni.

Gmina Alwernia jest właścicielem 465 działek o łącznej powierzchni 258,9098 hektarów. Działki położone są: w Alwerni - 109, Brodłach - 43, Grojcu - 69, Kwaczale - 70, Mirowie - 5, Nieporazie - 13, Okleśnej - 63, Podłężu - 14, Porębę Żegoty - 20, Regulicach - 37, Źródłach - 22.

W Gminie Alwernia właścicielami gospodarstw rolnych jest 1 313 podmiotów. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi około 2,05 hektara, poniższa tabelka przedstawia strukturę powierzchniową gospodarstw rolnych.

Tabela nr 7. Struktura powierzchniowa gospodarstw rolnych w gminie Alwernia - stan na 20.04.2004 rok.

Lp.	Wielkość powierzchni	Ilość gospodarstw
1.	1 – 2 ha	968
2.	2 – 5 ha	319
3.	5 – 7 ha	13
4.	7 – 10 ha	3
5.	10 – 15 ha	3
6.	15 ha - powyżej	7

Źródło: Urząd Miejski w Alwerni.

W posiadaniu Gminy Alwernia są tereny z przeznaczeniem pod inwestycje zlokalizowane są one w obrębie miasta Alwernia, to są działki z przeznaczeniem pod działalność gospodarczą, usługową, handlową, oświatową, budownictwo oraz teren przeznaczony pod budowę domu kultury (na tzw. usługi specjalne); mieszczą się one między innymi przy Urzędzie Gminy, ulicy Kasztanowej i Skłodowskiej-Curie oraz przy drodze wojewódzkiej 780 Kraków - Chelmek; do działek istnieje możliwość podłączenia mediów, sprzedaż przeprowadzona będzie w drodze przetargu po wycenie biegłego.

W miejscowości Kwaczała znajdują się działki przeznaczone do sprzedaży przez prywatnych właścicieli przy drodze wojewódzkiej 780 Kraków – Chelmek.

2.2.6. Zidentyfikowane problemy.

Głównymi problemami dotyczącymi gminy Alwernia w zakresie szeroko rozumianego zagospodarowania przestrzennego są:

- **zbyt mała ilość terenów inwestycyjnych będących własnością gminy.** Na terenie gminy Alwernia istnieją tereny inwestycyjne o powierzchni ok. 20 ha, należące do Zakładów Chemicznych Alwernia S.A. Gmina posiada mało dobrze przygotowanych i atrakcyjnych terenów dla potencjalnych inwestorów z przeznaczeniem pod działalność gospodarczą, pod budownictwo mieszkaniowe oraz rozwój funkcji rekreacyjnych i turystycznych w gminie. Niewątpliwie duży wpływ na obecny stan ma fakt, iż gmina jest w trakcie końcowej fazy opracowania planu zagospodarowania przestrzennego gminy który będzie gotowy w 2004 roku, określający wyznaczający tereny pod kątem ich przeznaczenia przestrzennego. Posiadanie takiego planu porządkuje i wyznacza politykę przestrzenną prowadzoną na terenie (obszarze), dla którego jest on opracowany.
- **niewystarczający poziom rozwoju infrastruktury technicznej w gminie.** Dużą bolączką gminy Alwernia, podobnie zresztą jak i większości samorządów w Polsce, jest **zły stan techniczny dróg** oraz **niski poziom skanalizowania**. Kilka miejscowości w gminie pozbawionych jest sieci kanalizacyjnej (Brodła, Grojec, Kwaczała, Mirów, Nieporaz, Podłęże, Poręba Żegoty, Regulice, Źródła). Rozbudowy wymaga także system dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, parkingi, oświetlenie itp.). Jest to bardzo ważny problem, który ma istotny wpływ (w tym przypadku niekorzystny) na rozwój gminy i pozyskiwanie nowych inwestorów. Ponadto stan infrastruktury technicznej jest także wyznacznikiem jakości życia w gminie, ponieważ pozwala na zapewnienie podstawowych standardów życia i funkcjonowania mieszkańców. Ważnymi problemami, jakie zostały wskazane przez społeczność lokalną jest także ukształtowanie terenu utrudniające budowę infrastruktury technicznej oraz brak zjazdu do Alwerni z autostrady od strony Krakowa oraz wjazdu w stronę Katowic. Ten ostatni, choć poza zasięgiem gminy (nie leżący w jej kompetencjach i możliwościach), jest szczególnie istotny ze względu na przyszły rozwój gminy.

- **stan środowiska naturalnego.** Ze względu na słabo rozwinięty w gminie Alwernia system odprowadzania ścieków występują **zanieczyszczenia środowiska naturalnego** zwłaszcza wód powierzchniowych. Problemem jest także **niska jakość powietrza**, na którą mogą wpływać wysokie ceny gazu, przestarzałe systemy ogrzewania oraz emisja spalin.
- **baza rekreacyjno-turystyczna.** Gmina Alwernia charakteryzuje się dobrymi warunkami do rozwoju turystyki czy rekreacji dzięki między innymi bliskiemu położeniu Krakowa czy Śląska. Ponadto na terenie gminy przebiega wiele szlaków turystyki rowerowej i pieszej. Niestety problemem gminy jest nie **w pełni rozwinięta baza rekreacyjna**, z której korzystać by mogli nie tylko przyjezdni, ale przede wszystkim mieszkańcy gminy. Ten stan powoduje mniejsze zainteresowanie gminą o charakterze „turystycznym i pobytowym” oraz nie możliwość wykorzystania w pełni posiadanych walorów krajobrazowych i kulturowych.
- **duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych** oraz małe zainteresowanie uprawą roli – **niska ekonomika** charakteryzująca działalność rolną.

2.3. Gospodarka

2.3.1. Struktura podmiotów gospodarczych.

Na terenie Gminy Alwernia zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na koniec 2003 roku było 829 z czego 392 to jednostki prowadzące działalność handlową, 320 usługową, 68 transportową i 49 produkcyjną. W latach poprzednich odpowiednio 2002 roku funkcjonowało 779 podmiotów, w 2001 roku 771 podmiotów (informacje uzyskane z Urzędu Miejskiego w Alwerni), wskazuje to na wzrost liczby prowadzonych podmiotów gospodarczych i poniekąd na aktywność mieszkańców, podejmujących samodzielną działalność gospodarczą.

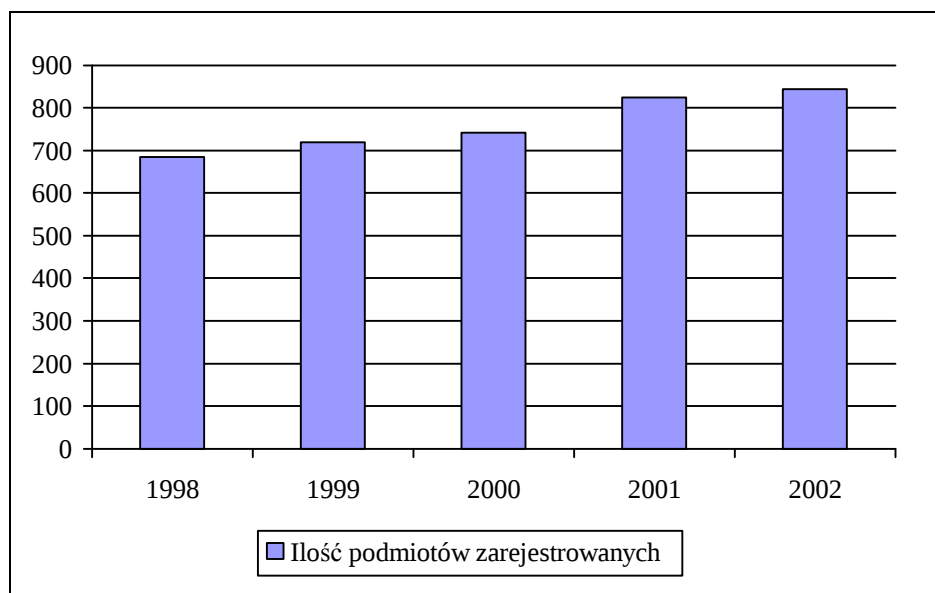
Główne podmioty gospodarcze działające na terenie Gminy Alwernia to:

- Zakłady Chemiczne ” Alwernia S.A.”,
- Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o.,
- Zakład Produkcji Spożywczej w Alwerni,
- Park Turystyki i Rozrywki w Nieporazie,
- Bank Spółdzielczy,
- Spółka Soc-Al.
- Firma Al.-Sport,
- Poczta Polska,
- Gminna Spółdzielnia „SCH”,
- Zakład Produkcji „Krówek”,
- Posterunek Energetyczny,
- AGH – Zakład Doświadczalny,
- Firmy Przewozowe (przewóz osób, transport),
- Zakład Młynarski,

W ramach usług handlowych prowadzone jest wiele sklepów w branżach spożywczych, przemysłowych, wielobranżowych.

Z informacji uzyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że ilość podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON na terenie Gminy na przestrzeni ostatnich kilku lat rośnie, świadczyć to może o dobrych warunkach dla rozwoju podmiotów gospodarczych w tym rejonie i działaniach władz wspierających przedsiębiorców i inne instytucji do podejmowania działalności.

Wykres nr 1. Podmioty zarejestrowane w systemie REGON na terenie Gminy Alwernia.

Źródło: Urząd Miejski w Alwerni.

Dokonując porównania między poszczególnymi analizowanymi jednostkami można podobnie jak Gminie Alwernia zaobserwować tendencję wzrostową ilości jednostek zarejestrowanych w systemie REGON, wynika to z pewnością z sytuacji gospodarczej całego województwa małopolskiego, które w skali całego kraju jest jednym z lepiej rozwijających się, co przekład się na dobre warunki podejmowania działalności.

Tabela nr 8. Podmioty zarejestrowane w systemie REGON.

Wyszczególnienie	W poszczególnych latach				
	1998	1999	2000	2001	2002
Województwo małopolskie	228085	242795	251821	265987	278180
Powiat chrzanowski	8018	8439	9125	9891	10256
Alwernia	685	719	741	825	844
Babice	419	463	498	637	690
Krzeszowice	2304	2498	2449	2590	2690
Zabierzów	1366	1454	1511	1717	1799

Źródło: GUS – Internet.

Na bliższą uwagę zasługuje największy zakład na terenie Gminy to znaczy Zakłady Chemiczne S.A. specjalizujące się w trzech profilach produkcyjnych: związki chromu, związki fosforu, siarczan sodu i magnezu. Rozpoczęto też produkcje nowych wyrobów

dotychczas nie produkowanych w kraju, np. kwas fosforowy termiczny, garbnik chromowy o standardowej zasadowości, bezwodnik kwasu chromowego, zielony tlenek chromu, sole fosforowe i mieszanki fosforowe jakości spożywczej. Zakłady Chemiczne "Alwernia" S.A. są znaczącym partnerem na rynku europejskim, firmą, produkującą wyroby dla odbiorców polskich i zagranicznych w różnych branżach. Produkty firmy znajdują zastosowanie w produkcji środków piorących, w przemyśle spożywczym i farmaceutycznym, garbarstwie, przemyśle galwanotechnicznym, przy produkcji farb i lakierów.

W miejscowości Nieporaz pomiędzy autostradą A-4, a Puszcą Dulowską rozwija się ciekawy podmiot gospodarczy - Park Turystyki i Rozrywki. Obiekt reprezentuje nowoczesną architekturę, składa się z trzynastu budynków w kształcie kopuł. Docelowo na terenie obiektu ma być zlokalizowana siedziba Radia RMF FM oraz multimedialne centrum dla aglomeracji krakowskiej i katowickiej, ze studiami radiowym i telewizyjnym, a także kina, sale koncertowe i rekreacyjne, co stanowi szansę dla rozwoju turystyki weekendowej i podnosi walory inwestycyjne gminy.

2.3.2. Struktura zatrudnienia.

Na terenie Gminy Alwernia w gospodarce narodowej (według faktycznego miejsca pracy, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, pracujących poza rolnictwem) zatrudnionych było 1232 osób z czego kobiety stanowiły około 45,62% ogółu pracujących

Tabela nr 9. Pracujący w gospodarce narodowej¹ – stan w dniu 31.12.2002 r.

Wyszczególnienie	Pracujący ogółem	Pracujący ogółem na 1000 mieszkańców	Pracujące - kobiety	Udział % kobiet pracujących w gospodarce narodowej
Województwo małopolskie	598849	302,84	295038	49,27
Powiat chrzanowski	23972	295,59	10718	44,71
Alwernia	1232	162,12	562	45,62
Babice	500	96,26	365	73
Krzeszowice	3884	201,73	2091	53,84
Zabierzów	3752	283,75	1981	52,79

Źródło: "Wybrane dane o powiatach i gminach województwa małopolskiego w 2002 r.", Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2003 r.

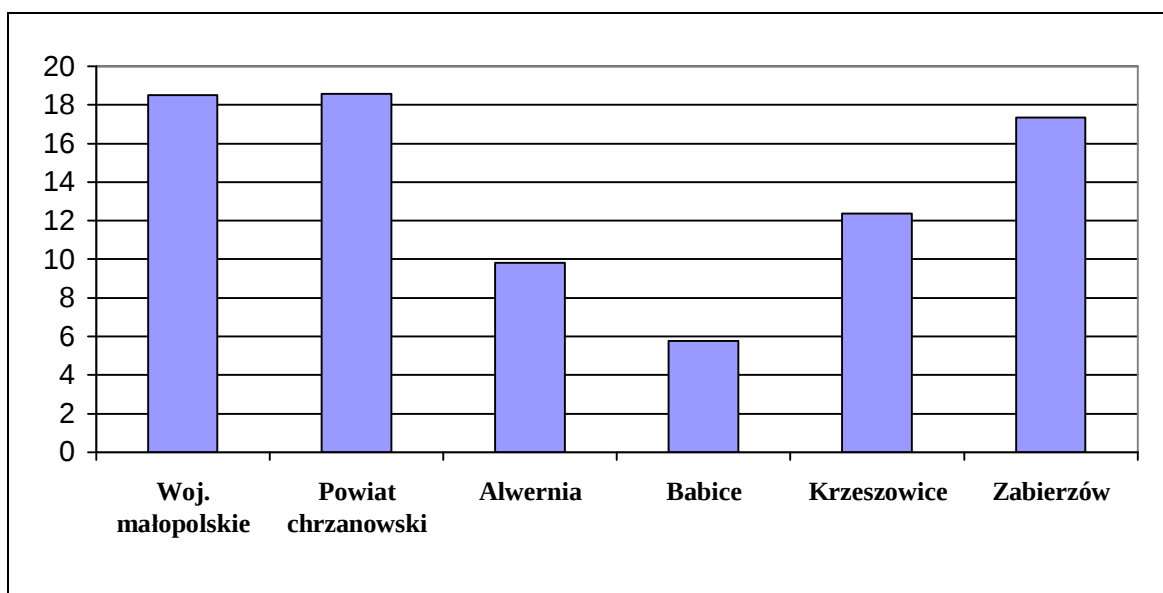
¹ – według faktycznego miejsca pracy, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Gmina Alwernia i inne badane jednostki zostały ze sobą porównane wskaźnikiem liczby pracujących w gospodarce narodowej na 1000 mieszkańców. Najniższy wskaźnik posiada Gmina Babice (96,26 os. na 1000 mieszk.), natomiast najwyższy Gmina Zabierzów (283,75 os. na 1000 mieszk.). Wskaźnik ten dla Gminy Alwernia prezentuje się na średnim poziomie – 162,12 os. na 1000 mieszkańców, niestety dużo niższym od powiatowego – 295,59 os. na 1000 mieszk., wojewódzkiego – 302,84 os. na 1000 mieszk., a także gmin sąsiednich Krzeszowice – 201,73 os. na 1000 mieszk. i Zabierzowa – 283,75 os. na 1000 mieszk.

Wyniki przeprowadzonej analizy i porównania świadczą o małej liczbie pracujących w gospodarce narodowej a duży udział pracujących w małych przedsiębiorstwach zatrudniających do dziewięciu osób.

Wykres nr 2. Pracujący w gospodarce narodowej¹ według faktycznego miejsca pracy na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym – stan w dniu 31.12.2003 r.

Źródło: „Wybrane dane o powiatach i gminach województwa małopolskiego w 2002 r.”, Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2003 r.

Najwięcej osób na terenie Gminy pracuje w sektorze przemysłowo - budowniczym (673 osób), znaczna część osób pracuje w sektorze usług zarówno rynkowych (226 osób), jak nierynkowych (322 osób). Mimo, że w Gminie jest około 1500 gospodarstw rolnych, to ponad 90% ludności utrzymuje się z pracy poza rolnictwem.

**Tabela nr 10. Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów
– stan w dniu 31.12.2002 r.**

Wyszczególnienie	Ogółem	Rolnictwo-łowiectwo i leśnictwo; rybołówstwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Usługi	
				Rynkowe	Nierynkowe
Województwo małopolskie	593349	5678	212196	191319	184156
Powiat chrzanowski	23972	150	1206	5403	6013
Alwernia	1232	11	673	226	322
Babice	500	16	157	93	234
Krzeszowice	3884	323	1582	816	1163
Zabierzów	3752	173	1536	1416	627

Źródło: "Wybrane dane o powiatach i gminach województwa małopolskiego w 2002 r.",
Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2003 r.

Struktura udziału pracujących w poszczególnych działach w porównywanych jednostkach jest podobna. Największą grupę stanowią osoby pracujące w dziale usług, traktując łącznie usługi rynkowe i nierynkowe to zwykle powyżej 50 % pracujących w gospodarce narodowej. Drugą grupę osób pracujących w gospodarce narodowej stanowi dział przemysł i budownictwo około 30 %, natomiast udział sektora rolnictwa stanowi niewielki udział w grupie pracujących w gospodarce narodowej.

Jednakże porównując jednostki między sobą można zauważyć mniejszy udział pracujących w usługach w Gminie Alwernia (około 4,37% na ogół pracujących 9,82%) niż w innych gminach: Babice (około 3,77% na 5,77% ogółu pracujących), Krzeszowice (około 6,3% na ogół pracujący 12,37%), Zabierzów (około 9,47% na ogół pracujących 17,45%).

2.3.3. Zidentyfikowane problemy.

W obszarze „gospodarka” wskazano na następujące kluczowe problemy rozwojowe gminy Alwernia:

- **zbyt mało inwestorów w gminie**, którzy tworzyliby nowe, stałe miejsca pracy;
- **trudności z pozyskaniem inwestorów** na teren gminy. Jest to związane także z sytuacją gospodarczą kraju.
- **brak możliwości wykorzystania surowców lokalnych**, na bazie których mogłaby rozwijać się lokalna gospodarka,
- **słaba dynamika rozbudowy bazy turystycznej**, która może być podstawą do rozwoju znaczącej dla gminy gałęzi lokalnej gospodarki – turystyki. Ponadto rozwój funkcji

turystycznych w gminie będzie skutkowało wzmocnieniem sektora lokalnych firm oraz pojawieniem się nowych podmiotów gospodarczych niezbędnych dla obsługi ruchu turystycznego.

- **dokończenie rozbudowy centrum handlowego na oś. Chemików wraz z placem targowym**, który będzie stanowił główny ośrodek handlu w gminie Alwernia;
- **duża ilość odlogów** spowodowana rozdrobnieniem gospodarstw i niekorzystnym ukształtowaniem terenów.

Oprócz barier powyżej wskazanych istnieją także takie, które związane są z uwarunkowaniami prawnymi prowadzenia działalności gospodarczej. Niewątpliwie pozytywny wpływ na zdynamizowanie gospodarki gminy, pojawienie się nowych podmiotów gospodarczych oraz inwestorów będą miały zmiany strukturalne na poziomie rządowym. Niestety gmina nie ma na ich wprowadzenie żadnego wpływu stąd też skupiono się na takich problemach, które można rozwiązać czy osłabić na lokalnym poziomie.

2.4. Charakterystyka sfery społecznej.

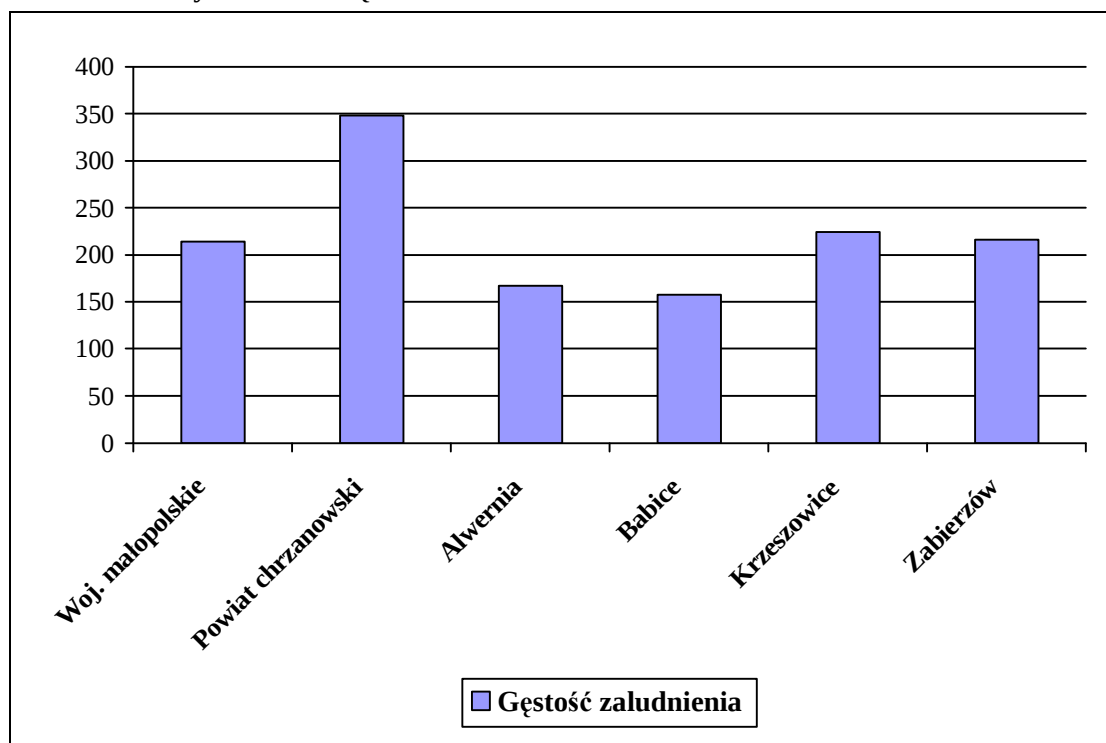
2.4.1. Struktura demograficzna.

Ludność Gminy Alwernia według stanu na 01.01.2004 roku liczyła 12 528 mieszkańców, co stanowiło około 9,7% ogólnej liczby mieszkańców powiatu chrzanowskiego, a także 0,39% ogólnej liczby mieszkańców województwa małopolskiego.

Liczba mieszkańców w rozbiciu na poszczególne sołectwa według stanu na 01.01.2004 roku przedstawia się następująco: Alwernia – 3 336 os., Brodła – 1 003 os., Grojec – 1 245 os., Kwaczała – 1 867 os., Mirów – 310 os., Nieporaz – 408 os., Okleśna – 957 os., Podłęże – 256 os., Poręba Żegoty – 1 111 os., Regulice – 1 878 os., Źródła - 157 os.

Gęstość zaludnienia na terenie Gminy jest niższa od poziomu powiatowego (347 osób/km²) i wojewódzkiego (214 osób/km²) kształtuje się na poziomie 167 osób/km².

Wykres nr 3. Gęstość zaludnienia na km² – stan na 31.12.2002 r.

Źródło: Na podstawie „Wybrane dane o powiatach i gminach województwa małopolskiego w 2002 r.”, Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2003 r.

W strukturze ludności w Gminie Alwernia przeważają nieznacznie kobiety (50,1%), co jest zgodne z ogólnokrajowym wskaźnikiem feminizacji społeczeństwa.

Tabela nr 11. Charakterystyka ludności - stan na 31.12.2002 r.

Wyszczególnienie	Ludność ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Gęstość zaludnienia os./km ²
Województwo małopolskie	3237217	1571472	1665745	214,28
Powiat chrzanowski	129030	62735	66295	347,79
Alwernia	12547	6174	6373	167,29
Babice	8644	4269	4375	157,16
Krzeszowice	31394	15085	16309	224,24
Zabierzów	21612	10388	11224	216,12

Źródło: GUS - Internet.

Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na badanym terenie był dodatni (1,03) i był wyższy od średniej wojewódzkiej (0,14) oraz powiatowej (-0,18) stan na 31.12.2002 rok. Sytuację taką należy uznać za bardzo korzystną z punktu widzenia rozwoju Gminy. Gmina posiada średni wskaźnik urodzeń żywych przypadających na 1000 mieszkańców wynosi on 8,5 i jest to stan na 31.12.2002 rok. Jest on na takim samym poziomie co dla województwa i nieco mniejszym od powiatowego.

Tabela nr 12. Małżeństwa, urodzenia żywe, przyrost naturalny – na 1000 mieszkańców w dniu 31.12.2002 r.

Wyszczególnienie	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Województwo małopolskie	16993	32301	27805	4496
Powiat chrzanowski	648	1167	1190	- 23
Alwernia	68	118	105	13
Babice	35	93	75	18
Krzeszowice	164	258	277	- 19
Zabierzów	52	119	122	- 3

Źródło: „Wybrane dane o powiatach i gminach województwa małopolskiego w 2002 r.”,
Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2003 r.

Wskaźnik liczby małżeństw zawieranych na 1000 mieszkańców jest wyższy dla Gminy Alwernia (5,4) w stosunku do powiatu chrzanowskiego (5,02) i województwa (5,2), kształtuje się na poziomie 5,42. Ten sam wskaźnik jest nieco niższy dla Gminy Krzeszowice (5,23) i dużo niższy dla Zabierzowa (2,45). Z punktu widzenia Gminy istotnym jest, aby poziom zawieranych małżeństw był wysoki, co świadczy pośrednio o chęci wiązania się młodych rodzin z Gminą i przyczyni się do rozwoju Gminy.

Struktura ludności według podziału na podstawowe grupy wiekowe pokazuje, że 22,81% ludności Gminy jest w wieku przedprodukcyjnym. Udział ten jest wyższy od średniej powiatowej (21,34%), ale niższy od średniej wojewódzkiej wynoszącej 23,85%.

Tabela nr 13. Ludności według grup wiekowych - stan w dniu 31.12.2002 r.

Wyszczególnienie	Ludność w wieku przedprodukcyjnym		Ludność w wieku produkcyjnym		Ludność w wieku poprodukcyjnym	
	ilość	w %	ilość	w %	ilość	w %
Województwo małopolskie	771982	23,85	1977422	61,08	487813	15,06
Powiat chrzanowski	27537	21,34	81098	62,85	20395	15,8
Alwernia	2863	22,81	7599	60,6	2085	16,62
Babice	2038	23,57	5194	60,08	1412	16,3
Krzeszowice	6689	21,3	19253	61,32	5452	17,38
Zabierzów	4727	21,87	13223	61,18	3662	16,95

Źródło: GUS – Internet.

Udział ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Alwernia wynoszący 60,6% i jest niższy od średniej wojewódzkiej (61,08%) i powiatowej (62,85%). Jednakże wszystkie badane gminy: Alwernia, Babice, Krzeszowice, Zabierzów posiadają udział osób w wieku produkcyjnym w stosunku do ogółu mieszkańców na podobnym poziomie ponad 60%.

Ludność w wieku poprodukcyjnym to grupa, której udział w strukturze demograficznej stale rośnie. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w Alwerni jest wysoki (16,62%), dla powiatu chrzanowskiego (15,8%) i województwa małopolskiego (15,06%). Dla porównywanych gminy udział ten jest jeszcze wyższy - dla gminy Krzeszowice - 17,38%, dla gminy Zabierzów – 16,95% wszystkie porównywane wskaźniki są na niekorzystnym, wysokim poziomie.

Tabela nr 14. Charakterystyka ludności według grup wiekowych – w latach 1999 – 2003.

Wyszczególnienie	Gmina Alwernia				
	1998	1999	2000	2001	2002
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	3119	3101	2954	2866	2863
Ludność w wieku produkcyjnym	7286	7365	7439	7564	7599
Ludność w wieku poprodukcyjnym	2021	2031	2063	2069	2085

Źródło: GUS - Internet

Przeanalizowana struktura ludności w przekroju czasowym pokazuje, że społeczeństwo w Gminie wykazuje tendencje do starzenia się, co roku jest coraz mniej osób wieku przedprodukcyjnym a coraz więcej osób w przedziale wiekowym osób produkcyjnych i poprodukcyjnym. Sytuacja ta zgodnie z trendami ogólnopolskimi będzie się jeszcze bardziej pogłębiać. W skali Polski około roku 2014 – 2017 nastąpi wyraźna zmiana struktury demograficznej. Ludność w wieku poprodukcyjnym zacznie zajmować zdecydowanie większy udział w strukturze demograficznej gminy Alwernia, jak również i kraju.

2.4.2. Rynek pracy i bezrobocie.

Analiza rynku pracy dla Gminy Alwernia, obejmuje powiat chrzanowski, stąd wszelkie działania na tym obszarze mające na celu zmianę, a także poprawę sytuacji na rynku pracy są realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Chrzanowie.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy w okresie minionego roku kształtowała się analogicznie do sytuacji w kraju. W grudniu 2003 r. stan bezrobotnych w powiecie chrzanowskim ukształtował się na poziomie 10159 osób i był o 9 punktów procentowych wyższy niż przed rokiem. Prawo do zasiłku dla bezrobotnych przysługiwało co szóstej osobie zarejestrowanej w PUP.

W strukturze bezrobotnych nadal przeważają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (36%), a ze względu na wiek – osoby pomiędzy 18 a 24 rokiem życia (33%). Wśród bezrobotnych, którzy utracili swój status dominują osoby wyłączone z ewidencji na skutek podjęcia zatrudnienia (43% łącznego odpływu).

Środki przyznane na realizację programów rynku pracy w 2003 r. były ponad trzykrotnie wyższe niż w roku 2002. Dzięki temu udało się zaktywizować 1352 osoby tj. 2,5-krotnie więcej niż w 2002 r.

W roku 2004 zgodnie z prognozami Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie sytuacja na rynku pracy powinna się poprawić, wszystko wskazuje na to, że produkt krajowy brutto będzie rósł szybciej niż w 2003 r., uda się też uruchomić środki z funduszy strukturalnych, co wpłynie na poziomom inwestycji, a pośrednio także na tworzenie nowych miejsc pracy.

W Gminie Alwernia bezrobocie wynosiło 990 osób, w tym kobiety: 496 (stan na dzień 31.12.2003 rok). Niestety utrzymuje ono tendencję wzrostową. Z danych uzyskanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chrzanowie wynika, że w roku 2001 liczba bezrobotnych wynosiła 800 os., w 2002 roku 920 os., w 2003 roku 990 os., z najnowszych danych wynika, że w styczniu 2004 wynosiło już 1058 osób. Ta niepokojąca tendencja sprawia,

iz zdecydowanie większej wagi nabierają wszelkie inicjatywy i działania systemowe zmierzające do zahamowania wzrostu liczby osób bezrobotnych w Gminie Alwernia.

W związku z tą niekorzystną tendencją Powiatowy Urząd Pracy za najważniejsze zadania na najbliższy okres postawił sobie:

- poprawę i rozszerzenie zakresu usług świadczonych na rzecz bezrobotnych poprzez rozwój sieci usług informacji i poradnictwa zawodowego oraz systemu szkoleń dla bezrobotnych,
- wspieranie młodzieży poszukującej pracy, w tym promowanie zatrudnienia w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw oraz samozatrudnienia, wspieranie wolontariatu i pośrednictwa pracy,
- zwalczanie i przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu,
- wspieranie integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- ułatwianie życia zawodowego kobietom, m.in. dzięki upowszechnianiu elastycznych form zatrudnienia umożliwiających godzenie ról zawodowych i rodzicielskich.

Działaniom tym ma służyć m.in. współpraca z nowopowstałymi Gminnymi Centrami Informacji w Alwerni i Trzebini oraz istniejącym Gminnym Centrum Informacji w Chrzanowie.

Gminne Centrum Informacji (GCI) w Alwerni wspomniane wyżej, które zostało sfinansowane ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, przyznanych w ramach programu Aktywizacji Zawodowej Absolwentów "Pierwsza Praca" oraz budżetu Gminy Alwernia. GCI w Alwerni to pracownia multimedialna spełniająca szereg funkcji, wyposażona w nowoczesny sprzęt biurowy i kilka stanowisk komputerowych ze stałym łączem internetowym działa na potrzeby bezrobotnych.

GCI stara się pomagać mieszkańcom Gminy Alwernia w znalezieniu pracy odpowiedniej do ich kwalifikacji, zarówno w miejscowych firmach, jak również u pracodawców spoza regionu i w innych krajach. Technologie informatyczne stają się nieodłącznym czynnikiem pracy, przyspieszają rozwój, pomagają w zdobyciu potrzebnych informacji, stwarzają nowe możliwości uzyskiwania kwalifikacji czy więcej alternatywnych dróg poszukiwania pracy. GCI stwarza nową szansę rozwoju osobistego i zawodowego dla wszystkich bezrobotnych i absolwentów wchodzących na rynek pracy poprzez dysponowanie informacjami o ofertach pracy, możliwościach podjęcia działań o charakterze wolontariackim; warunkach i procedurach uruchamiania własnej działalności gospodarczej, prawie pracy, prawach i obowiązkach bezrobotnego, itp.

Tabela nr 15. Zarejestrowani bezrobotni – według stanu w dniu 31.12.2002 r.

Wyszczególnienie	Zarejestrowani bezrobotni	
	Ogółem	na 1000 mieszkańców
Województwo Małopolskie	208175	64,3
Powiat Chrzanowski	10159	78,7
Alwernia	920	73,6
Babice	630	72,9
Krzeszowice	1775	56,55
Zabierzów	952	44,05

Źródło: „Wybrane dane o powiatach i gminach województwa małopolskiego w 2002 r.”,
Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2003 r.

Według prezentowanych wskaźników ilości bezrobotnych na 1000 mieszkańców w Gminie Alwernia (73,6 os.) znajduje się na podobnym poziomie jak w całym powiecie chrzanowskim (78,7 os.). Natomiast w porównaniu do innych gmin: Babice (72,9 os.), Krzeszowice (56,55 os.), Zabierzów (44,05 os.) Gmina Alwernia wypada niestety gorzej.

Tabela nr 16. Zarejestrowani bezrobotni według wieku – stan na 31.12. 2003 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni według wieku				
	poniżej 24 lat	od 25 do 34	od 35 do 44	od 45 do 54	powyżej 55 lat
Powiat Chrzanowski	3353	2891	2143	1612	160
Alwernia	313	271	220	164	19

Źródło: PUP w Chrzanowie.

W Gminie najwięcej osób pozostających bez pracy znajduje się w przedziałach do 24 lat i od 25 do 35, co na nasuwa wniosek, iż najtrudniej znaleźć prace jest ludziom młodym wchodzącym dopiero na rynek pracy. Podobna sytuacja występuje w całym powiecie chrzanowskim i jest tożsama z ogólnokrajową tendencją.

Tabela nr 17. Zarejestrowani bezrobotni według wykształcenia – stan na 31.12. 2003 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni według wykształcenia				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne/ podstawowe
Powiat Chrzanowski	510	2554	864	3628	2603
Alwernia	35	233	67	354	301

Źródło: PUP w Chrzanowie.

Natomiast pod względem wykształcenia struktura bezrobotnych informuje, że najwięcej bezrobotnych posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe i gimnazjalne/podstawowe, co świadczy o fakcie, że najtrudniej znaleźć pracę najslabiej wykształconym. Jest to prawidłowość zarówno województwa małopolskiego jak i całego kraju.

2.4.3. Zasoby mieszkaniowe.

Bazę mieszkaniową Gminy Alwernia w dniu 31.12.2002 r. stanowiły 3,5 tys. mieszkań z 14,4 tys. izbami o łącznej użytkowej powierzchni 289,4 tys. m².

Tabela nr 18. Zasoby mieszkaniowe – stan 31.12.2002 r.

Wyszczególnienie	Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe stale		
	Liczba mieszkań w tys.	Liczba izb w tys.	Powierzchnia użytkowa w m ² w tys.
Województwo małopolskie	898,7	3413,5	65418,7
Powiat chrzanowski	40,0	151,8	2735,0
Gmina Alwernia	3,5	14,4	289,4
Gmina Babice	2,3	10,4	202,9
Gmina Krzeszowice	9,3	34,9	66,2
Gmina Zabierzów	5,7	24,4	515,2

Źródło: „Wybrane dane o powiatach i gminach województwa małopolskiego w 2002 r.”, Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2003 r..

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na terenie Gminy Alwernia przypadająca na jedną osobę wynosiła 20,32 m² (według stanu na dzień 31.12.2002). Wskaźnik dla województwa małopolskiego wynosi 20,4 m² i jest on porównywalny do analogicznego dla Gminy Alwernia.

Zasób mieszkaniowy będący własnością Gminy Alwernia stanowią następujące lokale mieszkalne:

- Dom Nauczyciela w Alwerni – 4 lokale mieszk. o łącznej pow. użytkowej - 202,5 m²,
- Dom Nauczyciel w Okleśnej – 4 lokale mieszk. o łącznej pow. użytkowej - 233,0 m²,
- Przedszkole w Regulicach – 1 lokal mieszk. o łącznej pow. użytkowej - 41 m²,
- W Szkole Podstawowej w Kwaczale – 1 lokal mieszk. o łącznej pow. użytkowej - 77,96 m².

Lokale te są wyposażone w instalację gazową, wod. – kan. i c.o., stan techniczny lokali jest dobry.

**Tabela nr 19. Zasoby mieszkaniowe przypadające na 1 mieszkańca²
– stan na 31.12.2002 r.**

Wyszczególnienie	Powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 osobę w m ²	Liczba osób przypadająca na mieszkanie	Liczba osób przypadająca na izbę
Województwo małopolskie	20,4	3,54	0,94
Powiat chrzanowski	21,2	3,21	0,85
Gmina Alwernia	23,2	3,51	0,87
Gmina Babice	23,5	0,72	0,83
Gmina Krzeszowice	21,2	3,34	0,89
Gmina Zabierzów	24,4	3,66	0,86

Źródło: „Wybrane dane o powiatach i gminach województwa małopolskiego w 2002 r.”,
Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2003 r.

² – zasoby mieszkaniowe zamieszkałe stale.

Wskaźnik powierzchni użytkowej przypadającej na jednego mieszkańca kształtuje się na poziomie 23,2 m² na jedną osobę i jest on wyższy od wskaźnika powiatu chrzanowskiego 21,2 m² na jedną osobę. Wskazuje to na fakt, iż na terenie Gminy Alwernia ilość powierzchni mieszkaniowej w stosunku do ilości mieszkańców jest większy od sąsiadujących gmin.

Tabela nr 20. Mieszkania oddane do użytku w roku 2002.

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytku w roku 2002		
	Liczba mieszkań	Liczba izb	Powierzchnia użytkowa w m ²
Województwo małopolskie	9735	43793	1020687
Powiat chrzanowski	177	1091	25319
Gmina Alwernia	27	147	3553
Gmina Babice	29	183	3700
Gmina Krzeszowice	81	512	12790
Gmina Zabierzów	91	515	14864

Źródło: GUS – Internet.

W celu wskazania aktualnych tendencji związanych ze skalą i rodzajem oddanych do użytku nowych obiektów, dokonano przeliczenia ilości obiektów przypadających na 1000 mieszkańców. Otrzymane wyniki wykazały, że w Gminie Alwernia ilość (2,25 obiektu na 1000 mieszk.) oddawanych obiektów jest wyższa niż w powiecie chrzanowskim (1,37 obiektu na 1000 mieszk.), ale niższa w stosunku do województwa małopolskiego (3,00 obiektu na 1000 mieszk.). Wskaźniki dla innych gminy kształtują się na różnym poziomie w Gminie Babice 3,35 obiektu na 1000 mieszk., Krzeszowice 2,58 obiektu na 1000 mieszk., Zabierzów

4,21 obiektu na 1000 mieszk. Wynika z tego, że wskaźnik Gminy Alwernia nowo oddanych obiektów kształtuje się na średnim poziomie, a także średnim zainteresowaniu mieszkańców budową nowych mieszkań i kolejnymi planami inwestycyjnymi.

2.4.4. Instytucje użyteczności publicznej.

W Gminie Alwernia działają trzy przedszkola w tym jedno z dwoma filiami, ilość dzieci uczęszczających do nich na 1000 mieszkańców to 7,97. Jest to poziom porównywalny do całego powiatu 7,74, nieco wyższy w porównaniu do województwa 6,23.

Tabela nr 21. Przedszkola oraz miejsca w przedszkolach i ilość dzieci w wieku 6 lat w przedszkolach - stanu na 31.12.1999 r.

Wyszczególnienie	Przedszkola (bez specjalnych)		Miejsca w przedszkolach (bez specjalnych)		Dzieci 6-letnie w przedszkolach (bez specjalnych)	
	Ilość	na 1 000 mieszk.	Ilość	na 1 000 mieszk.	Ilość	na 1 000 mieszk.
Województwo małopolskie	788	0,24	58620	18,11	20437	6,23
Powiat chrzanowski	32	0,25	2522	19,55	999	7,74
Gmina Alwernia	4	0,32	257	20,48	100	7,97
Gmina Babice	3	0,34	220	25,46	93	10,76
Gmina Krzeszowice	4	0,12	377	12	221	7,04
Gmina Zabierzów	3	0,14	112	5,18	10	

Źródło: GUS – Internet.

W Gminie Alwernia działa siedem szkół podstawowych: w Alwerni, Brodlach, Kwaczale, Grojcu, Okleśnej, Porębie Żegoty, Regulicach.

W ramach Zespołu Szkół Nr 1 w Alwerni, Zespołu Szkół Nr 2 w Brodlach i Zespołu Szkół Nr 3 w Kwaczale funkcjonują gimnazja.

Do Zespołu Szkół Nr 1 w Alwerni uczęszcza 509 uczniów w 20 oddziałach i pracuje 41 nauczycieli. Zaplecze dydaktyczne szkoły stanowi: siedem klaso-pracowni, dwie sale komputerowe z dostępem do Internetu, dwie sale gimnastyczne, świetlica, biblioteka.

Natomiast do Zespołu Szkół Nr 2 w Brodlach uczęszcza 312 uczniów w 12 oddziałach, jest 23 nauczycieli. Na wyposażeniu szkoły jest sala gimnastyczna, sala komputerowa z dostępem do Internetu, biblioteka z dostępem do Internetu.

Zespole Szkół Nr 3 w Kwaczale uczy się obecnie 290 uczniów w 12 oddziałach i pracuje 23 nauczycieli. Szkoła dysponuje siedmioma klasopracowniami, salą gimnastyczną

pełnowymiarową, salą do gimnastyki korekcyjnej, stołówką, biblioteką, gabinetem pedagoga szkolnego, sklepikiem szkolnym, zapleczem sportowym (nowe boisko do piłki nożnej, siatkowej, koszykowej, bieżnia do skoków) oraz pracownią informatyczną z 15 stanowiskami.

Ocena wskaźnika ilość uczniów uczęszczających do szkół na różnych poziomach w Gminie Alwernia przedstawia się następująco: ilość dzieci uczęszczających do szkół podstawowych na 1000 mieszkańców kształtuje się na poziomie 80,7 osób, natomiast ilość uczniów gimnazjum na 1000 mieszkańców to 46,7 osób. Wskaźniki te w porównaniu z powiatowymi wypadają nieco lepiej, gdyż w całym powiecie chrzanowskim wskaźnik dzieci uczęszczających do szkół na 1000 mieszkańców dla szkół podstawowych wynosi 72,73 osób, a dla gimnazjów 43,12 osób. Natomiast dla wojewódzkiego małopolskiego wskaźnik dzieci uczęszczających do szkół podstawowych wynosi 82,62 osób na 1000 mieszkańców i jest na poziomie wyższym od Gminy Alwernia, jeżeli zaś chodzi o dzieci uczęszczające do gimnazjalnym na 1000 mieszkańców wskaźnik wynosi 45,54 osób i jest gorszy niż w Gminie Alwernia.

Tabela nr 22. Szkoły podstawowe, gimnazja, liczba uczniów – stan na 31.12.2002

Wyszczególnienie	Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	Uczniowie szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży	Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych)	Uczniowie gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych)
Województwo małopolskie	1543	263153	566	145062
Powiat chrzanowski	44	9348	19	5543
Gmina Alwernia	7	1013	3	586
Gmina Babice	5	734	4	395
Gmina Krzeszowice	15	2284	5	1350
Gmina Zabierzów	10	1478	3	752

Źródło: GUS – Internet.

Na terenie Gminy funkcjonuje szkoła średnia - Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące z przeznaczeniem dla osób dorosłych, tryb zajęć odbywa się w systemie zaocznym.

2.4.5. Ochrona zdrowia.

Świadczenia Zdrowotne dla gminy Alwernia realizowane są przez Przychodnię Lekarską „Medycyna” Sp. Z o.o. na podstawie umowy podpisanej z Narodowym Funduszem Zdrowia w zakresie

- podstawowej opieki zdrowotnej,
- ambulatoryjnej opieki specjalnej.
- świadczenia podstawowej opieki specjalnej.

Spółki realizuje w czterech placówkach: w Ośrodek Zdrowia w Kwaczale, Ośrodek Zdrowia w Okleśnej, Ośrodek Zdrowia w Regulicach oraz w Alwerni w Przychodni Rejonowej, gdzie oprócz poradni podstawowej opieki zdrowotnej, mieszczą się następujące poradnie specjalistyczne; ginekologiczno – położnicza, okulistyczna, neurologiczna, reumatologiczna, laryngologiczna.

Spółka zatrudnia lekarzy w podstawowej opiece specjalistycznej:

- 3 lekarzy rodzinnych, specjalistów chorób wewnętrznych,
- 1 lekarza pediatrę,
- 1 lekarza rodzinnego, internistę.

Natomiast w ambulatorium (opiece specjalistycznej) zatrudnienie kształtuje się na poziomie poszczególnych poradni:

- ginekologiczno – położnicza – 4 lekarzy, jeden dr nauk medycznych, specjalista ginekolog i położnik – 3 lekarzy,,
- okulistyczna 1 lekarz, specjalista chorób oczu,
- neurologiczna 2 lekarzy - specjalista neurolog, lekarz neurolog,
- reumatologiczna 1 lekarz – specjalista reumatolog,
- laryngologiczna – 1 lekarz – specjalista otolaryngolog.

Opieka medyczna prowadzona jest w Gminie Alwernia w sposób wszechstronny.

2.4.6. Zidentyfikowane problemy.

Sfera społeczna jest szczególnie istotna, ponieważ to od potencjału ludzkiego gminy i jego „kondycji” zależy w dużej mierze jej rozwój. W przypadku tego obszaru zidentyfikowano następujące problemy i bariery:

- **trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy** utrudniająca „wejście” młodych i wykształconych osób, mała ilość atrakcyjnych ofert pracy dla absolwentów powoduje, iż najbardziej cenny potencjał ludzki emigruje z terenu gminy ze względu na brak miejsc pracy.
- **niewystarczająca oferta dla mieszkańców w zakresie kultury i rekreacji** (zagospodarowania wolnego czasu) spowodowana brakiem odpowiedniej bazy - wynik brak środków na jej rozbudowę i utrzymanie. Niewystarczające środki na uruchomienie działalności kulturalnej w istniejących domach kultury.
- **niepełne wykorzystanie walorów przyrodniczo – turystycznych** do rozwoju turystyki i rekreacji w gminie.
- potrzeba zwiększenia zakresu działania służby zdrowia;
- protesty społeczne przy prowadzonych inwestycjach,
- zbyt duża biurokratyzacja w administracji samorządowej spowodowana przepisami prawa. Rozwiązanie - **Przyjazny Urząd Miejski dla mieszkańców.**

III. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

3.1. Lista zadań.

Na podstawie zdefiniowanych problemów rozwojowych gminy Alwernia wskazano kilka kierunków działań, które pozwolą na poprawę sytuacji gospodarczej gminy i wpłyną na jej dynamiczny rozwój. Zadania te dotyczą sposobu użytkowania terenu, rozwoju systemu komunikacji i infrastruktury, poprawy stanu środowiska naturalnego i kulturowego oraz poprawy warunków życia mieszkańców.

Zmiany w sposobie użytkowania terenu.

W ramach tego obszaru działań najważniejsze zadania, jakie powinny zostać zrealizowane dotyczą w szczególności właściwego przygotowania (uzbrojenia) i zagospodarowania posiadanych przez gminę terenów inwestycyjnych. Posiadanie atrakcyjnych terenów pod inwestycje jest ważnym elementem polityki przedsiębiorczej gminy, zwłaszcza w kontekście jej dogodnego położenia w pobliżu dwóch wielkich aglomeracji miejskich (Kraków i Śląsk). Ponadto niezwykle ważnym zadaniem w tym zakresie jest także opracowanie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy.

Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury.

Gmina Alwernia, podobnie jak większość samorządów charakteryzuje się słabo rozwiniętym systemem infrastruktury technicznej. Zadbanie o ten element jest bardzo istotne z punktu widzenia pozyskiwania inwestorów oraz jakości życia w gminie. W tym obszarze główne działania samorządu gminy Alwernia będą skupiały się na rozbudowie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie oraz zapewnieniu sprawnego systemu komunikacyjnego, głównie poprzez poprawę stanu technicznego istniejących dróg gminnych oraz budowę nowych dróg. Ponadto planowane jest także rozwój systemu dróg rolniczych, które są także ważnym elementem systemu komunikacyjnego w gminie zwłaszcza w odniesieniu do rolniczego charakteru większości miejscowości gminy.

Bardzo ważnym zadaniem będzie także modernizacja drogi wojewódzkiej nr 780 przechodzącej przez gminę Alwernia (Kraków – Chełmek) oraz wybudowanie zjazdu do Alwerni z autostrady A4. Zadania te choć bardzo ważne dla przyszłego rozwoju gminy, nie leżą całkowicie w jej kompetencjach, stąd też wymagane będzie ścisła współpraca z Zarządem Dróg Wojewódzkim w Krakowie oraz GDDKiA.

Poprawa stanu środowiska naturalnego.

Jednym z problemów wskazanych przez liderów społecznych jest zauważany pogarszający się stan środowiska naturalnego. W obliczu wielu cennych walorów przyrodniczych jakie posiada gmina Alwernia oraz aspiracji gminy do zwiększenia znaczenia funkcji turystycznych i rekreacyjnych dbałość środowisko jest niezwykle cenną inicjatywą. Dlatego też podstawowymi działaniami podejmowanymi w tym zakresie będzie systematyczna wymiana obecnych systemów grzewczych w budynkach komunalnych, wpływające niekorzystnie na jakość powietrza („niska” emisja). Ponadto wpływ na poprawę stanu środowiska będzie miało także uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Brodła, Poręba Żegoty, Alwernia i Mirów będzie miało pozytywny wpływ na poprawę i ochronę wód zalewu Skowronek, który obecnie pełni rolę głównego ośrodka rekreacyjnego i wypoczynkowego w gminie.

Poprawa stanu środowiska kulturowego oraz bazy turystycznej.

Gmina Alwernia posiada wiele cennych obiektów dziedzictwa kulturowego, na bazie których oparty jest rozwój turystyki w gminie. Dlatego też działania zaplanowane w tym obszarze będą zmierzały do właściwego wykorzystania posiadanych walorów kulturowych oraz rozbudowy bazy okoturystycznej i sportowej. Przede wszystkim planuje się wdrożenie programu rewitalizacji rynku w Alwerni, dzięki któremu stanie się ono centrum kulturalno-turystycznym gminy. Ponadto ważnym zadaniem jest także rozbudowa Małopolskiego Muzeum Pożarnictwa w Alwerni oraz wytyczenie nowych ścieżek turystyki rowerowej.

Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców.

Lista zadań na rzecz poprawy warunków i jakości życia mieszkańców obejmuje zapewnienie dostępu do podstawowej infrastruktury technicznej (sieć kanalizacyjna, wodociągowa, drogi) oraz zapewnienie dostępu do podstawowej infrastruktury społecznej i sportowej (budowa sal sportowych, zagospodarowanie terenów wokół szkół w obiekty sportowe oraz utworzenie terenów rekreacyjnych w niektórych miejscowościach gminy), co pozwoli na stworzenie atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu mieszkańcom gminy w zakresie kultury, sportu i rekreacji. Ponadto realizacja powyżej wymienionych zadań związanych z przygotowaniem terenów inwestycyjnych, rozbudową infrastruktury technicznej oraz rozbudową bazy turystycznej przyczyni się do powstawania nowych miejsc pracy na terenie gminy, głównie poprzez stworzenie dogodnych warunków inwestowania i prowadzenia własnych działalności gospodarczych.

3.2. Lista priorytetowych zadań.

Spośród wstępnie wskazanych zadań w powyższych obszarach dokonano wyboru tych, które w perspektywie najbliższych dwóch, trzech lat są najważniejsze i które powinny być realizowane w pierwszej kolejności. Do tych grup zadań należą przede wszystkim te, które zmierzają do uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej oraz usprawnienia i poprawy istniejącego systemu komunikacyjnego w gminie.

W dalszym etapie prac dokonano szczegółowej priorytetyzacji wszystkich zadań wskazanych w latach 2004 – 2006 w tych dwóch obszarach, określonych jako najważniejsze. Priorytetyzacji dokonano w oparciu o narzędzie opracowane przez eksperta USAID Nortona Bermiana, które później zostało dostosowane do warunków polskich przez prof. Jerzego Hausnera. Narzędzie to wyznacza sześć głównych kryteriów oceny projektów. Są nimi:

- ważność dla lokalnej społeczności;
- stopień technicznego i organizacyjnego przygotowania projektu;
- możliwość finansowania;
- liczba i jakość nowych miejsc pracy (zachowanie istniejących) powstałych w wyniku realizacji danego projektu;
- zgodność projektu z celami strategii;
- okres, w jakim będą zauważalne skutki działań.

Każde z zadań wskazanych do realizacji w latach 2004 – 2006 dotyczących rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej oraz rozbudowy i modernizacji dróg poddano ocenie według powyższych kryteriów. Pozwoliło to na uzyskanie **pięciu priorytetowych zadań**, które uzyskały najwyższe oceny. Są nimi:

- **Modernizacja drogi gminnej przy ulicy Kasztanowej w Alwerni;**
- **Modernizacja oczyszczalni ścieków w Alwerni;**
- **Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Regulice;**
- **Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Nieporaz;**
- **Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kwaczała.**

Narzędzie do priorytetyzacji zadań pozwala na wybranie tych, które mają największy wpływ na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, i których realizacja przyniesie największe efekty. Jest to ważne zwłaszcza w przypadku, kiedy środki samorządu nie pozwalają na realizację wszystkich zadań i projektów i wówczas istnieje potrzeba wyboru tych najważniejszych.

IV . REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

4.1. Projekty/zadania przewidziane do realizacji w latach 2004-2009

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Przewidywane koszty w zł	Odpowiedzialny	Źródła finansowania ¹	
					ZPORR	Inne fundusze
Typ zadania	BUDOWA LUB MODERNIZACJA URZĄDZEŃ DO ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW					
1.	Zadanie priorytetowe: Budowa oczyszczalni ścieków w Alwerni	2005 - 2007	2.900.000	Gmina Alwernia	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	NFOŚ - Program priorytetowy nr 1
2.	Zadanie priorytetowe: Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Regulice.	2006 –2009*	6.062.400	Gmina Alwernia	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	NFOŚ - Program priorytetowy nr 1, ARiMR
3.	Zadanie priorytetowe: Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Nieporaz.	2006 –2009*	2.035.800	Gmina Alwernia	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	NFOŚ - Program priorytetowy nr 1
4.	Zadanie priorytetowe: Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kwaczała.	2006 –2009*	4.263.000	Gmina Alwernia	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	NFOŚ - Program priorytetowy nr 1 ARiMR

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Przewidywane koszty w zł	Odpowiedzialny	Źródła finansowania ²	
					ZPORR	Inne fundusze
Typ zadania	BUDOWA LUB MODERNIZACJA URZĄDZEŃ DO ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW cd.					
5.	Zadanie priorytetowe: Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Grojec	2008 -2009	4.705.700	Gmina Alwernia	budżet gminy, środki pomocowe	
6.	Zadanie priorytetowe: Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Alwernia/strona południowa/	2009	1.500.000	Gmina Alwernia	<i>Budżet gminy ,środki pomocowe</i>	

Typ zadania	BUDOWA LUB MODERNIZACJA URZĄDZEŃ ZAOPATRZENIA W WODĘ I POBORU WODY					
1.	Modernizacja ujęcia wody w miejscowości Brodła.	2005	30.000	Gmina Alwernia	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	NFOŚ - Program priorytetowy nr 2, ARiMR
Typ zadania	BUDOWA LUB MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH I POWIATOWYCH O ZNACZENIU LOKALNYM					
1.	Zadanie priorytetowe: Modernizacja drogi gminnej przy ulicy Kasztanowej.	2005 – 2006	750.000	Gmina Alwernia	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	-
2.	Opracowanie projektu technicznego drogi wojewódzkiej nr 780.	2004 – 2005	82.000	Województwo Małopolskie, Gmina Alwernia	Działanie 1.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet samorządu województwa (ZDW) <u>Uwaga!</u> Tylko w ramach realizacji przedmiotowej inwestycji.	-
3.	Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 780 wraz z budową chodników.	2004 – 2007*	9.500.000	Województwo Małopolskie, Gmina Alwernia	Działanie 1.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet samorządu województwa (ZDW)	-
4.	Budowa drogi rolniczej na odcinku Regulice - Wymiarki	2004	30.600	Gmina Alwernia	-	SPO ROL, Działanie 2.6. Poziom pomocy: do 50% w tym współfinansowanie z EFOiGR – do 35% całkowitych kosztów kwalifikowanych; ARiMR

5.	Modernizacja drogi powiatowej Brodła – Wrzosey, nawierzchnia asfaltowa.	2005	335.000	Powiat chrzanowski	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	-
6.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Grojec	2005 - 2006	190.000	Gmina Alwernia	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	ARiMR
7.	Modernizacja drogi powiatowej nr 18299: Brodła, Mirów, Podłęże, Okleśna, Poręba Żegoty	2005 - 2006	350.000	Powiat chrzanowski	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	-
8.	Budowa drogi rolniczej na odcinku od ul. Spokojnej do ul. Henryka w Kwaczale	2005 - 2006	92.400	Gmina Alwernia	-	SPO ROL, Działanie 2.6. Poziom pomocy: do 50%, w tym współfinansowanie z EFOiGR – do 35% całkowitych kosztów kwalifikowanych; ARiMR
9.	Budowa drogi gminnej na odcinku Podłęże – Biskowa - Cmentarz	2006 – 2007*	270.000	Gmina Alwernia	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	ARiMR
10.	Budowa zjazdu i wyjazdu z autostrady w miejscowości Grojec.	2006 – 2007*	20.000.000	Stalexport	-	Stalexport

11.	Budowa drogi rolniczej na odcinku od ul. Pańskiej do wjazdu pod autostradę do Rudna w Grojcu	2006 – 2007*	84.000	Gmina Alwernia	-	SPO ROL, Działanie 2.6. Poziom pomocy: do 50%, w tym współfinansowanie z EFOiGR – do 35% całkowitych kosztów kwalifikowanych; ARiMR
12.	Modernizacja i przebudowa drogi powiatowej 18300 oraz 18301 wraz z budową chodników.	2006 – 2007*	4.000.000	Powiat chrzanowski	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	-
13.	Budowa ekranów dźwiękowych przy drodze wojewódzkiej 780 w Alwerni.	2006 – 2007*	400.000	Województwo Małopolskie	-	-
14.	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach gminnych /odbudowa , modernizacja i budowa chodników/	2006-2009	400.000	Gmina Alwernia	budżet gminy, środki pomocowe	
15.	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych	2006-2009	100.000-wkład własny gminy	Starostwo Powiatowe	budżet powiatu, środki pomocowe, budżet gminy	
16.	Budowa drogi rolniczej Okleśna- Zagumnie	2006-2008	80.000	Gmina Alwernia	budżet gminy, środki pomocowe	
17.	Budowa drogi rolniczej Grojec –Wymiarki	2006-2008	40.000	Gmina Alwernia	budżet gminy ,środki pomocowe	

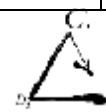
Typ zadania	BUDOWA LUB MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH I POWIATOWYCH O ZNACZENIU LOKALNYM cd.					
Typ zadania	BUDOWA LUB MODERNIZACJA LOKALNEJ BAZY KULTURALNEJ, TURYSTYCZNEJ I SPORTOWEJ					
1.	Utworzenie terenu rekreacyjnego w miejscowości Grojcu (ścieżki piesze, ławeczki, alejki etc.).	2006 – 2009	400.000	Sołectwo wsi Grojec Gmina Alwerni, Stowarzyszenia	-	SPO ROL, Działanie 2.3. Współfinansowanie z EFOiGR – do 80% całkowitych kosztów kwalifikowanych
2.	Utworzenie terenu rekreacyjnego w miejscowości Regulice (ścieżki piesze, ławeczki, alejki etc.).	2006 – 2009	400.000	Sołectwo Wsi Regulice, Gmina Alwerni, Stowarzyszenia	-	SPO ROL, Działanie 2.3. Współfinansowanie z EFOiGR – do 80% całkowitych kosztów kwalifikowanych
3.	Utworzenie terenu rekreacyjnego w miejscowości Kwaczała (ścieżki piesze, ławeczki, alejki etc.).	2006 – 2009	400.000	Sołectwo Wsi Kwaczała, Gmina Alwerni, Stowarzyszenia	-	SPO ROL, Działanie 2.3. Współfinansowanie z EFOiGR – do 80% całkowitych kosztów kwalifikowanych

4.	Modernizacja i adaptacja obiektu Hydroforni pod Centrum Informacji Turystycznej Alwerni.	2004 – 2005	140.000	Gmina Alwernia	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	-
5.	Modernizacja obiektu Domu Ludowego w Kwaczale	2004 – 2006	200.000	Gmina Alwernia	-	SPO ROL, Działanie 2.3. Współfinansowanie z EFOiGR – do 80% całkowitych kosztów kwalifikowanych
6.	Zagospodarowanie terenu wokół Szkoły Podstawowej w Brodłach (ogrodzenie terenu, poszerzenie drogi przy budynku szkolnym, wykonanie dojścia do chodnika, parking).	2004 - 2006	100.000	Gmina Alwernia	Działanie 3.5. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych <u>Uwaga!</u> Tylko w przypadku realizacji innych prac polegających na przebudowie, rozbudowie szkoły /infrastruktury technicznej szkoły lub wyposażeniu obiektów sporto-wych, dydaktycznych lub społeczno-edukacyjnych	-
7.	Wytyczenie ścieżek rowerowych łączących gminę Alwernia z gminą Trzebinia.	2005	15.000	Gmina Alwernia, Gmina Trzebinia	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	-
8.	Wykonanie elewacji sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Okleśnej.	2005	40.000	Gmina Alwernia	Działanie 3.5. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	-

9.	Zagospodarowanie platform widokowych na istniejących szlakach turystycznych w Grojcu, Regulicach i Kwaczale.	2005 do 2008	1.200.000	Stowarzyszenia, Gmina Alwernia	-	SPO ROL, Działanie 2.3. Współfinansowanie z EFOiGR – do 80% całkowitych kosztów kwalifikowanych
10.	Utworzenie terenu rekreacyjnego w miejscowości Mirów (ścieżki piesze, ławeczki, alejki etc.).	2006 – 2009	400,000	Sołectwo Wsi Mirów, Gmina Alwernia	-	SPO ROL, Działanie 2.3. Współfinansowanie z EFOiGR – do 80% całkowitych kosztów kwalifikowanych
11.	Zagospodarowaniem terenu wokół szkoły w Porębie Żegoty (wykonanie odejścia od drogi, tereny zielone, niwelacja terenu, ogrodzenie terenu).	2005 - 2006	75.000	Gmina Alwernia	Działanie 3.5. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych <u>Uwaga!</u> Tylko w przypadku realizacji innych prac polegających na przebudowie, rozbudowie szkoły /infrastruktury technicznej szkoły lub wyposażeniu obiektów sportowych, dydaktycznych lub społeczno-edukacyjnych	-
12.	Modernizacja obiektu Domu Ludowego w Grojcu.	2005 – 2007*	150.000	Gmina Alwernia	-	SPO ROL, Działanie 2.3. Współfinansowanie z EFOiGR – do 80% całkowitych kosztów kwalifikowanych
13.	Utworzenie dwóch lokalnych pętli szlaków rowerowych w Alwerni na międzynarodowym szlaku Greenways Wiedeń Kraków – Eurovelo 4.	2006	7.000	Gmina Alwernia, Gmina Trzebinia	Działanie 3.1. Współfinansowanie: EFRR – 75% kwalifikowanych wydatków publicznych; Budżet państwa - 10% kosztów kwalifikowanych	-

14.	Utworzenie terenów rekreacyjnych w miejscowości Poręba Żegoty/ścieżki piesze, ławeczki ,alejki etc./	2006- 2009	400.000	Gmina Alwernia	budżet gminy, środki pomocowe	
Typ zadania	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA					
1.	Zmiana systemu grzewczego w budynku Urzędu Miasta <i>Modernizacja kotłowni.</i>	2005	280.000	Gmina Alwernia	Działanie 3.1. <i>Współfinansowanie: pomoc publiczna do 50% kosztów kwalifikowanych</i>	NFOŚ - Program priorytetowy nr 3; Fundacja EkoFundusz - Konkurs na Oszczędność Energii w Systemach Ogrzewczych – dotacja do 50% kosztów całkowitych przedsięwzięcia
2.	Zmiana systemu grzewczego w budynku stanowiącym zaplecze Stadionu Sportowego w Alwerni <i>Modernizacja kotłowni.</i>	2005	45.000	Gmina Alwernia	Działanie 3.1. <i>Współfinansowanie: pomoc publiczna do 50% kosztów kwalifikowanych</i>	NFOŚ - Program priorytetowy nr 3; Fundacja EkoFundusz - Konkurs na Oszczędność Energii w Systemach Ogrzewczych – dotacja do 50% kosztów całkowitych przedsięwzięcia
3.	Zmiana systemu grzewczego w budynku Urzędu Miasta <i>Modernizacja sieci instalacji CO.</i>	2006 – 2007*	240.000	Gmina Alwernia	Działanie 3.1. <i>Współfinansowanie: pomoc publiczna do 50% kosztów kwalifikowanych</i>	NFOŚ - Program priorytetowy nr 3; Fundacja EkoFundusz - Konkurs na Oszczędność Energii w Systemach Ogrzewczych – dotacja do 50% kosztów całkowitych przedsięwzięcia

4.2. Karty zadań priorytetowych.

Tytuł projektu (z lokalizacją)	Modernizacja drogi gminnej przy ulicy Kasztanowej w Alwerni.
Cel projektu	Niniejszy projekt jest zgodny z zapisami „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Alwernia” w ramach celu: <u>Cel strategiczny 9:</u> Dobre warunki dla inwestorów (budowa infrastruktury technicznej). <u>Cel strategiczny 10:</u> Funkcjonalny układ komunikacyjny.
Uzasadnienie projektu	Modernizacja drogi gminnej na ulicy Kasztanowa pozwoli na odciążenie drogi wojewódzkiej nr 780 i umożliwi prawidłowy rozwój tej części miasta Alwernia. Poprzez modernizację drogi nastąpi zwiększenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego w jej obrębie. Poszerzenie pasa drogowego poprzez nową nawierzchnię asfaltową oraz budowę chodnika pozwoli na w pełni bezpieczne poruszanie się kierujących pojazdami, jak również dzieci i młodzieży podążającej tą drogą do Zespołu Szkół nr 1 w Alwerni.
Rezultaty projektu	Rezultatem projektu będzie wykonanie modernizacji drogi gminnej o długości 700 m, w tym: położenie chodnika o dł. 820 m, zwiększenie nośności drogi do 10 ton, przełożenie sieci gazowej średnioprężnej o dł. 657 mb, kanalizacja deszczowa o dł. 817 m z 27 studzienkami i 20 przykanalikami. Dodatkowo planuje się, że zmodernizowana droga odciąży ruch gminny z drogi wojewódzkiej nr 780 o 15%.
Odbiorcy projektu/ beneficjenci bezpośredni i pośredni	Beneficjentami projektu będą: - gmina Alwernia jako jednostka samorządowa, na terenie której zlokalizowany jest projekt; - mieszkańcy gminy Alwernia zamieszkali przy ulicy Kasztanowej - 118 osób, - mieszkańcy pobliskiego osiedla Kamionki 203 osoby; - uczniowie (dzieci i młodzież) szkoły podstawowej i gimnazjum zlokalizowanej przy ul. Kasztanowej – około 150 uczniów; - osoby zatrudnione w firmach i instytucjach położonych przy ulicy Kasztanowej – 90 osób; Pośrednio z realizacji projektu korzystać będą także turyści przybywający na teren gminy Alwernia.
Czas Realizacji	Realizację projektu zaplanowano na lata 2004 – 2005. Czas trwania prac związanych z projektem wynosi 12 miesięcy.
Odpowiedzialność	Gmina Alwernia: Referat Gospodarki Komunalnej i Inwestycji w Urzędzie Miejskim w Alwerni
Instytucje/podmioty zaangażowane w realizację projektu	Zakład Usług Komunalnych w Alwerni, Wykonawca projektu
Szacunkowy koszt projektu	750.000 zł

Tytuł projektu (z lokalizacją)	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Alwerni.
Cel projektu	Niniejszy projekt jest zgodny z zapisami „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Alwernia” w ramach celu: <u>Cel strategiczny 6:</u> Stan środowiska naturalnego spełniający obowiązujące normy. <u>Cel strategiczny 9:</u> Dobre warunki dla inwestorów (budowa infrastruktury technicznej).
Uzasadnienie projektu	Realizacja projektu wpłynie na poprawę stanu środowiska, a tym samym na zwiększenie atrakcyjności gminy w zakresie realizowanej polityki rozwoju turystyki. W konsekwencji realizacji tego projektu osiągnięty zostanie pozytywny wpływ na wzrost przedsiębiorczości lokalnej oraz przyciągnięcia na teren gminy nowych inwestorów, wraz z którymi pojawią się nowe miejsca pracy. W rezultacie spowoduje to wzrost rozwoju gospodarczego gminy i podwyższenie poziomu życia jej mieszkańców. Ponadto wdrożenie tego projektu jest warunkiem koniecznym dla dalszą rozbudowy sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Alwernia w miejscowościach: Kwaczała, Nieporaz, Regulice.
Rezultaty projektu	Rezultatem rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków w Alwerni będzie zwiększenie jej przepustowości do 1200 m ³ na dobę (obecnie 500 m ³). Pozwoli to na przyjęcie dodatkowej ilości ścieków z miejscowości Alwernia, Kwaczała, Nieporaz, Regulice w ilości 219 000 m ³ rocznie. Ponadto w wyniku realizacji projektu powstaną 8 nowych, stałych miejsc pracy, a jego otoczeniu dodatkowe 10.
Odbiorcy projektu/ beneficjenci bezpośredni i pośredni	Beneficjentami projektu będą: - gmina Alwernia jako jednostka samorządowa, na terenie której zlokalizowany jest projekt; - mieszkańcy gminy Alwernia, a w szczególności miejscowości: Alwernia, Kwaczała, Nieporaz, Regulice – około 7 tys. mieszkańców; Pośrednio z realizacji projektu korzystać będą podmioty gospodarcze zlokalizowane na terenie miejscowości objętych projektem oraz mieszkańcy pobliskich gmin przybywający na teren gminy w celach turystycznych.
Czas Realizacji	Realizację projektu zaplanowano na lata 2005 – 2006. Czas trwania prac związanych z projektem wynosi 12 miesięcy.
Odpowiedzialność	Gmina Alwernia: Referat Gospodarki Komunalnej i Inwestycji w Urzędzie Miejskim w Alwerni
Instytucje/podmioty zaangażowane w realizację projektu	Zakład Usług Komunalnych w Alwerni, Wykonawca dokumentacji technicznej, Wykonawca projektu
Szacunkowy koszt projektu	2.900.000 zł

Tytuł projektu (z lokalizacją)	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Regulice.
Cel projektu	Niniejszy projekt jest zgodny z zapisami „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Alwernia” w ramach celu: <u>Cel strategiczny 6:</u> Stan środowiska naturalnego spełniający obowiązujące normy. <u>Cel strategiczny 9:</u> Dobre warunki dla inwestorów (budowa infrastruktury technicznej).
Uzasadnienie projektu	Realizacja projektu w znacznym stopniu poprawi warunki i jakość życia mieszkańców Regulic. Dodatkowo wpłynie na poprawę stanu środowiska, a tym samym na zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy. Zapewnienie dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej skutkowało będzie także polepszeniem się warunków do inwestowania w gminie i powstawania nowych podmiotów gospodarczych, w związku z czym można stwierdzić, iż pośrednio wpłynie on także na wzrost potencjału gospodarczego gminy.
Rezultaty projektu	Rezultatem projektu będzie wykonanie 23 km sieci grawitacyjnej, 0,8 km sieci tłocznej, 2 przepompowni, 10 km przyłączy domowych. Poprzez budowę sieci kanalizacyjnej i podłączenie do niej mieszkańców nastąpi wzrost czystości wód powierzchniowych cieków wodnych stanowiących dopływy rzeki Wisły oraz gleby na terenach projektowanych do podłączenia. Ponadto w wyniku realizacji projektu powstanie 1 stałe miejsce pracy oraz dodatkowe w otoczeniu projektu.
Odbiorcy projektu/ beneficjenci bezpośredni i pośredni	Beneficjentami projektu będą: - gmina Alwernia jako jednostka samorządowa, na terenie której zlokalizowany jest projekt; - mieszkańcy gminy Alwernia, a w szczególności miejscowości Regulice – około 1,8 tys. mieszkańców; Pośrednio z realizacji projektu korzystać będą podmioty gospodarcze zlokalizowane na terenie Regulic oraz mieszkańcy pobliskich gmin przybywający na teren gminy w celach turystycznych.
Czas Realizacji	Realizację projektu zaplanowano w 2006.
Odpowiedzialność	Gmina Alwernia: Referat Gospodarki Komunalnej i Inwestycji w Urzędzie Miejskim w Alwerni
Instytucje/podmioty zaangażowane w realizację projektu	Zakład Usług Komunalnych w Alwerni, Wykonawca projektu
Szacunkowy koszt projektu	6.062.400 zł

Tytuł projektu (z lokalizacją)	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Nieporaz
Cel projektu	Niniejszy projekt jest zgodny z zapisami „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Alwernia” w ramach celu: <u>Cel strategiczny 6:</u> Stan środowiska naturalnego spełniający obowiązujące normy. <u>Cel strategiczny 9:</u> Dobre warunki dla inwestorów (budowa infrastruktury technicznej).
Uzasadnienie projektu	Realizacja projektu w znacznym stopniu poprawi warunki i jakość życia mieszkańców Nieporaz. Dodatkowo wpłynie na poprawę stanu środowiska, a tym samym na zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy. Zapewnienie dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej skutkowało będzie także polepszeniem się warunków do inwestowania w gminie i powstawania nowych podmiotów gospodarczych, w związku z czym można stwierdzić, iż pośrednio wpłynie on także na wzrost potencjału gospodarczego gminy.
Rezultaty projektu	Rezultatem projektu będzie wykonanie 8,3 km sieci grawitacyjnej, 0,7 km sieci tłocznej, 1 przepompowni, 2 km przyłączy domowych. Poprzez budowę sieci kanalizacyjnej i podłączenie do niej mieszkańców nastąpi wzrost czystości wód powierzchniowych cieków wodnych stanowiących dopływy rzeki Wisły oraz gleby na terenach projektowanych do podłączenia. Ponadto w wyniku realizacji projektu powstanie 1 stałe miejsce pracy.
Odbiorcy projektu/ beneficjenci bezpośredni i pośredni	Beneficjentami projektu będą: - gmina Alwernia jako jednostka samorządowa, na terenie której zlokalizowany jest projekt; - mieszkańcy gminy Alwernia, a w szczególności miejscowości Nieporaz – około 0,5 tys. mieszkańców; Pośrednio z realizacji projektu korzystać będą podmioty gospodarcze zlokalizowane na terenie Nieporaz oraz mieszkańcy pobliskich gmin przybywający na teren gminy w celach turystycznych.
Czas Realizacji	Realizację projektu zaplanowano w 2006.
Odpowiedzialność	Gmina Alwernia: Referat Gospodarki Komunalnej i Inwestycji w Urzędzie Miejskim w Alwerni
Instytucje/podmioty zaangażowane w realizację projektu	Zakład Usług Komunalnych w Alwerni, Wykonawca projektu
Szacunkowy koszt projektu	2.035.800 zł

Tytuł projektu (z lokalizacją)	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kwaczała
Cel projektu	Niniejszy projekt jest zgodny z zapisami „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Alwernia” w ramach celu: <u>Cel strategiczny 6:</u> Stan środowiska naturalnego spełniający obowiązujące normy. <u>Cel strategiczny 9:</u> Dobre warunki dla inwestorów (budowa infrastruktury technicznej).
Uzasadnienie projektu	Realizacja projektu w znacznym stopniu poprawi warunki i jakość życia mieszkańców Kwaczały. Dodatkowo wpłynie na poprawę stanu środowiska, a tym samym na zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy. Zapewnienie dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej skutkowało będzie także polepszeniem się warunków do inwestowania w gminie i powstawania nowych podmiotów gospodarczych, w związku z czym można stwierdzić, iż pośrednio wpłynie on także na wzrost potencjału gospodarczego gminy.
Rezultaty projektu	Rezultatem projektu będzie wykonanie 18 km sieci grawitacyjnej, 0,5 km sieci tłocznej, 2 przepompowni, 8 km przyłączy domowych. Poprzez budowę sieci kanalizacyjnej i podłączenie do niej mieszkańców nastąpi wzrost czystości wód powierzchniowych cieków wodnych stanowiących dopływy rzeki Wisły oraz gleby na terenach projektowanych do podłączenia. Ponadto w wyniku realizacji projektu powstanie 1 stałe miejsce pracy oraz dodatkowe w otoczeniu projektu.
Odbiorcy projektu/ beneficjenci bezpośredni i pośredni	Beneficjentami projektu będą: - gmina Alwernia jako jednostka samorządowa, na terenie której zlokalizowany jest projekt; - mieszkańcy gminy Alwernia, a w szczególności miejscowości Kwaczała – około 1,8 tys. mieszkańców; Pośrednio z realizacji projektu korzystać będą podmioty gospodarcze zlokalizowane na terenie Kwaczały oraz mieszkańcy pobliskich gmin przybywający na teren gminy w celach turystycznych.
Czas Realizacji	Realizację projektu zaplanowano w 2006.
Odpowiedzialność	Gmina Alwernia: Referat Gospodarki Komunalnej i Inwestycji w Urzędzie Miejskim w Alwerni
Instytucje/podmioty zaangażowane w realizację projektu	Zakład Usług Komunalnych w Alwerni, Wykonawca projektu
Szacunkowy koszt projektu	4.263.600 zł

4.3. Projekty/zadania przewidziane do realizacji w latach 2010-2013.

Lp.	Nazwa zadania	Termin	Przewidywane koszty w zł	Odpowiedzialny
Typ zadania	BUDOWA LUB MODERNIZACJA URZĄDZEŃ DO ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW			
1.	skreślony			
2.	skreślony			
3.	Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Brodła (projekt zapewniający ochronę wód zalewu Skowronek)	2010	1.500.000	Gmina Alwernia
4.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Brodła. (projekt zapewniający ochronę wód zalewu Skowronek)	2010 - 2011	3.164.600	Gmina Alwernia
5.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Poręba Żegoty. (projekt zapewniający ochronę wód zalewu Skowronek)	2010 - 2011	5.357.000	Gmina Alwernia
6.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Mirów (projekt zapewniający ochronę wód zalewu Skowronek)	2011- 2012	1.246.800	Gmina Alwernia

7.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Podłęże	2012 - 2013	1.280.800	Gmina Alwernia
8.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Źródła	2012- 2013	786.400	Gmina Alwernia
9.	Budowa oczyszczalni ścieków z siecią w miejscowości Kwaczała – Kamionka Duża.	2013	562.000	Gmina Alwernia
Typ zadania	BUDOWA LUB MODERNIZACJA URZĄDZEŃ ZAOPATRZENIA W WODĘ I POBORU WODY			
1.	Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Brodła	2006-2008	550.000	Gmina Alwernia
2.	Wykonanie studni BIS dla Alwerni.	2009	300.000	Gmina Alwernia
3.	Wymiana rurociągu azbestowego w miejscowości Grojec.	2010 - 2012	600.000	Gmina Alwernia
4.	Budowa studni BIS dla miejscowości Regulice i Nieporaz.	2013	300.000	Gmina Alwernia
Typ zadania	BUDOWA LUB MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH I POWIATOWYCH O ZNACZENIU LOKALNYM			
1.	Budowa drogi rolniczej na odcinku od ul. Różanej do Krzcionki w Kwaczale	2005- 2008	81.200	Gmina Alwernia
2.	Budowa drogi rolniczej na odcinku od posesji p. Bębenka na Kamionke Dużą w Kwaczale	2005 - 2008	91.000	Gmina Alwernia
3.	Budowa drogi rolniczej na odcinku od ul. Prusa w Alwerni do Kwaczały (do posesji p. Noska)	2005- 2008	196.000	Gmina Alwernia

4.	Budowa drogi rolniczej Poręba – podolek do posesji p. Urody.	2005 - 2008	81.200	Gmina Alwernia
5.	Budowa drogi rolniczej w Mirowie na odcinku od drogi powiatowej nr 18297 do Podłęża	2005 - 2008	154.000	Gmina Alwernia
6.	Budowa drogi gminnej na odcinku ul. Leśna (Alwernia) – Poręba Żegoty –Belweder.	2005 - 2009	150.000	Gmina Alwernia
Typ zadania	BUDOWA LUB MODERNIZACJA LOKALNEJ BAZY KULTURALNEJ, TURYSTYCZNEJ i SPORTOWEJ			
1.	Zagospodarowanie terenu wokół Szkoły Podstawowej w Regulicach (wykonanie dojścia do sali gimnastycznej, chodnik, dojazd, odwodnienie terenu od strony rzeki, ogrodzenie szkoły).	2005 - 2007	200.000	Gmina Alwernia
2.	Adaptacja pomieszczeń na potrzeby biblioteki szkolnej przy Zespole Szkół nr 1 w Alwerni	2005 – 2007	240.000	Gmina Alwernia
3.	Budowa zaplecza sportowego w miejscowości Regulice (szatnie dla zawodników, zaplecze socjalne).	2006 – 2008	150.000	Gmina Alwernia
4.	Budowa Szkoły Podstawowej w Grojcu wraz z zagospodarowaniem terenu wokół szkoły.	2006 – 2009	2.500.000	Gmina Alwernia
5.	Budowa Domu Ludowego w Mirowie.	2005 – 2009	800 000	Gmina Alwernia
6.	Rozbudowa Małopolskiego Muzeum Pożarnictwa w Alwerni.	2006 – 2010	4.000.000	Gmina Alwernia, Stowarzyszenie OSP Alwernia

7.	Realizacja programu rewitalizacji rynku w Alwerni przekształcającego go w centrum kulturalno – turystyczne.	2006 – 2010	1.500.000	Gmina Alwernia
8.	Wytyczenie nowej ścieżki rowerowej przebiegającej przez teren całego powiatu chrzanowskiego i wszystkie jego gminy.	2007	20.000	Gmina Alwernia, gminy powiatu chrzanowskiego
9.	Zagospodarowaniem terenu wokół szkoły w Okleśnej (wykonanie dojścia do budynku szkoły od strony głównej, droga dojazdowa, chodniki, tereny zielone).	2007	40.000	Gmina Alwernia
10.	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Porębie Żegoty.	2007 - 2008	800.000	Gmina Alwernia
11.	Rozbudowa Zespołu Szkół nr 1 w Alwerni – dobudowa skrzydła (4 klasy, korytarze).	2007 – 2009	800.000	Gmina Alwernia
12.	Budowa hali widowiskowej w Alwerni.	2010 – 2013	3.000.000	Gmina Alwernia
Typ zadania	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA			
1.	Zmiana systemu grzewczego w budynku Świetlicy Wiejskiej w Źródłach	2007	20.000	Gmina Alwernia
2.	Zmiana systemu grzewczego w budynku stanowiącym zaplecze Stadionu Sportowego w Alwerni II etap wymiana instalacji CO.	2007 – 2008	43.000	Gmina Alwernia

3.	Zmiana systemu grzewczego w budynku Domu Ludowego w Grojcu	2008	80.000	Gmina Alwernia
4.	Zmiana systemu grzewczego w budynku Domu Ludowego w Okleśnej	2009	60.000	Gmina Alwernia
5.	Zmiana instalacji CO w budynku Szkoły Podstawowej w Okleśnej	2009	32.000	Gmina Alwernia
Typ zadania	KOMPLEKSOWE UZBROJENIE TERENU POD INWESTYCJE			
1.	Dokończenie budowy centrum handlowego w Alwerni – drogi dojazdowe, wewnętrzne, parkingi, kanalizacja deszczowa, oświetlenie, place i chodniki.	2005- 2008	770.000	Gmina Alwernia

V. POWIĄZANIE PROJEKTU/ÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY/POWIATU/WOJEWÓDZTWA.

Projekty i zadania inwestycyjne zaplanowane do realizacji przez władze gminy Alwernia znajdują swoje odzwierciedlenie w wielu dokumentach i planach działań o charakterze lokalnym, ponadlokalnym oraz regionalnym. W celu wskazania tych powiązań przeprowadzono inwentaryzację i diagnozę tych planów.

Analizie poddano dokumenty o znaczeniu strategicznym z poziomu gminy, powiatu i województwa. Dokumenty te diagnozowano pod kątem projektów zbieżnych z tymi, jakie zostały zawarte w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Alwernia (przede wszystkim tych, które odpowiadają zakresom projektów określonych dla działania 3.1. i 3.2. ZPORR).

Z poziomu gminy analizowano Strategię Rozwoju Gminy i Miasta Alwernia, z poziomu powiatu: Strategię Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego oraz dokument Diagnoza i Projekcja Sytuacji Społeczno – Ekonomicznej Powiatu Chrzanowskiego. Natomiast z poziomu województwa -Strategię Rozwoju Województwa Małopolskiego.

5.1. Dokumenty planistyczne – poziom gminy.

5.1.1. Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Alwernia.

„Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Alwernia” została opracowana jako raport z warsztatów, które odbyły się w grudniu 1998 roku. Uchwałą Rady Miejskiej w Alwerni nr 10/59/99 z dnia 27 kwietnia 1999 roku Strategia została przyjęta. Dokument Strategii Rozwoju był dwukrotnie uaktualniany w drodze Uchwał Rady Miejskiej w Alwerni:

- nr 31/170/2000 z dnia 3 listopada 2000 roku;
- nr 40/325/2002 z dnia 18 września 2002 roku.

Misja gminy:

*Gmina Alwernia – nowoczesne, atrakcyjne i na miarę XXI wieku miejsce dla mieszkańców,
przedsiębiorców i turystów.*

Prowadzące do realizacji misji cele strategiczne i zadania szczegółowo zapisane są w „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Alwernia”. Natomiast w ramach Planu Rozwoju

Lokalnego Gminy Alwernia realizowane mogą być następujące cele strategiczne i uszczegóławiające je zadania (zapisane w dokumencie strategii gminy):

Cel strategiczny nr 2: Funkcjonalna, atrakcyjna infrastruktura turystyczno-rekreacyjna, sportowa i kulturalna.

Zadania:

- 2 Rozbudowa infrastruktury i poszerzenie oferty rekreacyjnej zalewu "Skowronek".
- 3 Teren rekreacyjny na Źródłach.
- 5 Budowa wyciągu narciarskiego w Regulicach.
- 6 Odbudowa zespołu pałacowo-parkowego w Porębie Żegoty.
- 8 Rekonstrukcja szlaków turystycznych przebiegających przez gminę, wytyczanie ścieżek rowerowych na terenie gminy.
- 9 Wyznaczenie terenów pod budowę domków kempingowych, pól namiotowych.

Cel strategiczny nr 6: Stan środowiska naturalnego spełniający obowiązujące normy.

Zadania:

- 2 Budowa kanalizacji: Alwernia Brodła, Okleśna, Regulice, Grojec (oczyszczalnia Zalas), Nieporaz, Poręba, Kwaczała, Źródła, Podłęże, Mirów.
- 3 Opracowanie programu gospodarki odpadami stałymi (segregacja u producenta).
- 4 Zmiana systemów grzewczych (niska emisja pyłów).

Cel strategiczny nr 7: Zaspokojone (podstawowe) na wysokim poziomie potrzeby mieszkańców.

Zadania:

- 1 Modernizacja sieci wodociągowej.
- 9 Budowa centrum rekreacyjno-sportowego na terenie MZKS Alwernia – budowa basenu i hali widowiskowej.
- 10 Budowa powiatowego wysypiska śmieci w ramach Związku Międzygminnego.

Cel strategiczny nr 10: Funkcjonalny układ komunikacyjny.

Zadania:

- 1 Program modernizacji dróg lokalnych.
- 2 Droga powiatowa – Brodła- Wrzosey.

- 4 Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 780 wraz z budową chodników.
- 6 Przystosowanie drogi łączącej zjazd z autostrady z drogą nr 780.

Cel strategiczny nr 12: Zachowane i zabezpieczone dziedzictwo kulturowe.

Zadania:

- 4 Program rewitalizacji rynku w Alwerni - Centrum kulturalno – turystyczne.
- 6 Muzeum Pożarnictwa - inwentaryzacja zbiorów, rozbudowa Muzeum Pożarnictwa.

Z całą pewnością można stwierdzić, iż dokument Plan Rozwoju Lokalnego jest spójny z dokumentem „Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Alwernia”.

5.2. Dokumenty planistyczne – poziom powiatu.

5.2.1. Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego.

„Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego” została uchwalona przez Radę Powiatu Chrzanowskiego w marcu 1999 roku. Realizacja celów i zadań została przewidziana w strategii na okres 10 lat.

Misja powiatu została sformułowana w następujący sposób:

Powiat chrzanowski:

- ziemia czysta, bezpieczna i dostępna,
- atrakcyjny dla mieszkańców i otoczenia,
- przyjazny dla inwestorów,
- ośrodek nowoczesnego przemysłu i usług w dziedzinie edukacji, transportu i handlu hurtowego,
- oferujący dostatek i wszechstronne perspektywy rozwojowe.

Misja powiatu chrzanowskiego realizowana będzie poprzez zapisane w „Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego” obszary strategiczne, cele strategiczne i taktyczne.

Spośród wszystkich obszarów i celów zostały wybrane i zapisane poniżej te, które wpisują się w projekty przewidziane do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Alwernia (działania 3.1 i 3.2 ZPORR).

STRATEGICZNE OBSZARY ROZWOJOWE:

A. Rozwój gospodarczy powiatu,

Cele strategiczne i taktyczne:

1. Posiadanie względnej przewagi gospodarki powiatu dzięki osiągnięciu europejskich standardów jakościowych w zakresie:
 - a) dostępności komunikacyjnej i telekomunikacyjnej,
 - b) dostępności nośników energii,
 - c) zaopatrzenia w wodę i usuwania ścieków oraz odpadów,

B. Wzrost jakości życia całej społeczności powiatu,

Cele strategiczne i taktyczne:

4. Ochrona zasobów (ilość i jakość) wody pitnej.
5. Dobra jakość naturalnego środowiska dzięki:
 - b) redukcji źródeł zanieczyszczeń komunalnych,
 - c) rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów zdewastowanych i zdegradowanych.
6. Istnienie warunków do wypoczynku i rozrywki na terenie powiatu dla mieszkańców i odwiedzających w wyniku:
 - a) rozwoju terenów zielonych i lasów, zagospodarowania gruntów odłogowanych oraz poeksploatacyjnych,
 - b) rozwoju usług turystycznych, przede wszystkim turystyki weekendowej, na terenie gminy Alwernia oraz Babice,
 - c) rozwoju bazy noclegowej i usług gastronomicznych,
 - d) rozwoju usług kulturalnych, sportowych i informacyjnych.

5.2.2. Diagnoza i Projekcja Sytuacji Społeczno – Ekonomicznej Powiatu Chrzanowskiego.

Dokument ten powstał w ramach Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich dla Powiatu Chrzanowskiego. Zawiera on opis sytuacji społeczno – gospodarczej powiatu oraz kluczowe problemy, którymi powinien zająć się powiat. Kierunki rozwoju konsultowane były zarówno z władzami lokalnymi jak i społecznością lokalną.

Podczas prac nad dokumentem została wypracowana misja powiatu, która została zapisana w następujący sposób:

Powiat chrzanowski – miejsce o wysokim potencjale gospodarczym,
przyjazne do życia i pracy.

Cele strategiczne wyznaczyły kluczowe obszary, wokół których skupiać się będą działania władz powiatu:

1. Ożywienie gospodarcze
2. Polepszenie współpracy pomiędzy lokalną władzą a przedsiębiorstwami
3. Utworzenie nowych miejsc pracy
4. Dostosowanie zakresu i poziomu edukacji do potrzeb rynku

Wprawdzie „Diagnoza i projekcja sytuacji społeczno - ekonomicznej powiatu chrzanowskiego” posiada tylko cele strategiczne - bez uszczegółowienia ich celami operacyjnymi czy zadaniami - to jednak można przypuszczać, że nowe inwestycje spowodują ożywienie gospodarcze (cel strategiczny nr 1). Pośrednim skutkiem gospodarczego wzrostu jest tworzenie nowych miejsc pracy (cel strategiczny nr 3). Natomiast z pewnością cel strategiczny nr 2 - czyli: „Polepszenie współpracy pomiędzy lokalną władzą a przedsiębiorstwami” - przyczyni się do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej powiatu i spowoduje napływ nowych inwestycji – co wpłynie na ożywienie lokalnej gospodarki.

5.3. Dokumenty planistyczne – poziom województwa.

5.3.1. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego.

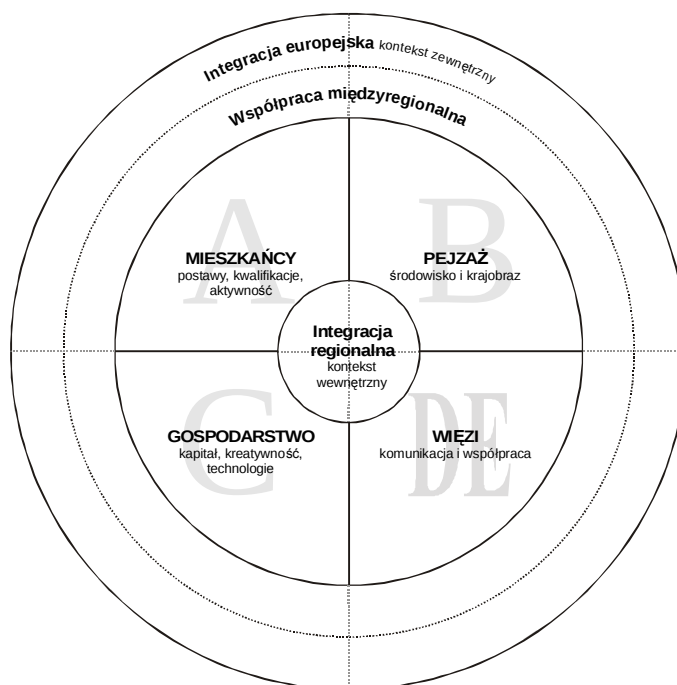
„Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego” została przyjęta przez Sejmik Województwa Małopolskiego w Krakowie 28 sierpnia 2000 roku – Uchwała nr XXIII/250/2000.

Misja:

Małopolska - regionem szans wszechstronnego rozwoju ludzi i nowoczesnej gospodarki;
silnym aktywnością swych mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości
i zachowującym tożsamość w integrującej się Europie.

Powyżej zapisana misja realizowana będzie poprzez działania, które zostały zaklasyfikowane do czterech pól strategii. Są to podstawowe pola aktywności dla pomyślanego rozwoju województwa małopolskiego. Pola strategii uszczegółowione zostały poprzez cele nadrzędne, strategiczne, rozwiązania i priorytety. Oprócz pól strategii realizacja misji będzie przebiegać w trzech kontekstach – czyli najważniejszych uwarunkowaniach i ramach oceny efektywności realizacji strategii. Konteksty uszczegóławiane zostały natomiast przez cele nadrzędne i strategiczne.

Model rozwoju terytorialnego małopolski przedstawia poniższy schemat:

Źródło: „Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego”, Kraków, sierpień 2000, s. 5

Tak wygląda cały model rozwoju regionalnego województwa małopolskiego.

Poniżej zapisano wybrane pola strategii, cele nadrzędne i strategiczne ze Strategii Województwa Małopolskiego, które możliwe są do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego – czyli ściśle korelują z Zintegrowanym Programem Rozwoju Regionalnego i jego działaniami 3.1 i 3.2 (które zapisane są w rozdziale nr 1 niniejszego opracowania).

Pole Strategii: PEJZAŻ – ŚRODOWISKO I KRAJOBRAZ

Cel nadrzędny: B. Wysoka jakość środowiska przyrodniczego i kulturowego

Cele strategiczne:

B.1. Zlikwidowanie zaniedbań w ochronie środowiska.

Rozwiązania:

B.1.1. Poprawa jakości wód.

B.1.2. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń.

B.1.3. Uporządkowanie gospodarki odpadami.

B.1.4. Rewaloryzacja obszarów zdegradowanych.

B.2. Racjonalne gospodarowanie środowiskiem.

Rozwiązania:

B.2.1. Minimalizacja zużycia zasobów naturalnych i racjonalizacja zużycia energii.

B.2.2. Zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii.

B.2.3. Minimalizacja wytwarzania odpadów.

B.2.4. Zwiększenie stopnia powtórnego wykorzystania i bezpieczne składowanie odpadów.

B.2.5. Podnoszenie retencyjności dorzeczy i zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.

B.3. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej

Rozwiązania:

B.3.2. Rozwój zagospodarowania turystycznego zmniejszającego presję na parki narodowe.

B.4. Kształtowanie krajobrazu kulturowego.Rozwiązania:**B.4.1.** Stworzenie systemu ochrony krajobrazu kulturowego.**B.4.3.** Ochrona dziedzictwa kulturowego na obszarach wiejskich**B.4.5.** Ochrona zabytków i rewitalizacja starej zabudowy.**Pole Strategii: WIĘZI – KOMUNIKACJA I WSPÓŁPRACA***Cel nadrzędny: D. Lepsza dostępność komunikacyjna całego regionu*

Cel strategiczny:

D.2. Sprawny system transportu wewnętrznego.Rozwiązania:**D.2.1.** Modernizacja dróg regionalnych i lokalnych, w tym budowa obwodnic miast.**D.2.2.** Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego.**5.4. Wnioski.**

Po szczegółowej analizie dokumentów strategicznych z poziomu gminy, powiatu i województwa nasuwa się wniosek, iż zadania zapisane w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Alwernia na lata 2004 – 2006 oraz 2007 – 2013 realizują misję, kierunki działań i cele strategiczne zarówno Strategii Gminy i Miasta Alwernia, jak i powiatu. Ponadto działania podejmowane bezpośrednio w gminie Alwernia wpływają na realizację zamierzeń strategicznych Małopolski.

VI. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Realizacja zaplanowanych w „Planie Rozwoju Lokalnego” inwestycji na latach 2004 – 2006 pozwoli na osiągnięcie wielu efektów, które przyczynią się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Alwernia. Wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego można podzielić na trzy odrębne grupy: wskaźniki produktu; rezultatów i oddziaływania. Są one zgodne z wytycznymi określonymi dla programu ZPORR, z którego planuje się pozyskać najwięcej środków na wdrożenie zapisanych w tym dokumencie zadań i projektów. Wśród najważniejszych wskaźników produktu można wymienić: długość nowowybudowanych lub/i zmodernizowanych dróg powiatowych i gminnych, długość nowowybudowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, liczba terenów przygotowanych pod inwestycje, liczba zrealizowanych projektów z zakresu lokalnej infrastruktury turystycznej. Wśród wskaźników rezultatu adekwatne do zapisanych w Planie Rozwoju Lokalnego inwestycji będą wskaźniki dotyczące: powierzchni terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku budowy i modernizacji dróg oraz uzbrojenia terenu, liczba osób korzystających z sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej, ilość ścieków odprowadzonych i oczyszczonych, liczba turystów przybywających na teren gminy i in..

Najszybsze i najbardziej wymierne rezultaty przyniesie realizacja inwestycji infrastrukturalnych. Planuje się, iż w wyniku wdrożenia tych inwestycji zaplanowanych na lata 2004 – 2006 osiągnięte zostaną następujące rezultaty:

- długość zmodernizowanych i nowowybudowanych dróg gminnych i rolniczych – ok. 5000 mb wraz z infrastrukturą towarzyszącą (chodniki itp.);
- zwiększenie przepustowości oczyszczalni ścieków w Alwerni o 100% (z obecnej wynoszącej 500 m³ do 1200 m³);
- zwiększenie ilości odbieranych ścieków z terenu gminy Alwernia (głównie z Alwerni) o 219.000 m³/rok;
- długość nowowybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej: ok. 50 km sieci grawitacyjnej, 2 km sieci tłocznej, ok. 20 km przyłączy domowych oraz budowa 5 przepompowni;
- zwiększenie dostępności mieszkańców do sieci kanalizacyjnej – ok. 4 tys. mieszkańców.

Ponadto realizacja projektów z zakresu rozbudowy bazy turystycznej, kulturowej i sportowej przyczyni się do powstania kilku nowych ścieżek turystyki rowerowej łączących gminę Alwernia z gminą Trzebinia. Utworzone zostaną dwie pętle rowerowe w Alwerni oraz trzy platformy widokowe na szlakach turystycznych w Grojcu, Kwaczale i Regulicach. Ponadto w miejscowościach Grojec, Regulice, Kwaczała i Mirów pojawią się właściwie zagospodarowane tereny rekreacyjne, które będą stanowić dla mieszkańców gminy miejsca odpoczynku i rekreacji. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz modernizacja oczyszczalni ścieków w Alwerni będzie miała decydujący wpływ na rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych w obrębie Zalewu Skowronek, który jest jedynym tego typu obiektem na terenie gminy.

W ramach zaplanowanych zadań w tym zakresie duża uwaga będzie skupiona także na rozbudowę bazy materialnej placówek edukacyjnych znajdujących się na terenie gminy. Efektami będzie zagospodarowanie sportowe terenu wokół szkoły podstawowej w Brodlach.

Dodatkowo istotnym rezultatem wdrożenia zapisów Planu Rozwoju Lokalnego, mającym korzystne oddziaływanie na stan środowiska naturalnego będzie także wymiana systemów grzewczych w Urzędzie Miejskim w Alwerni oraz w budynku stanowiącym zaplecze socjalne dla Stadionu Sportowego w Alwerni. W dalszych latach (2007 – 2013) planuje się kontynuację działań zmierzających do wymiany we wszystkich obiektach komunalnych niebezpiecznych dla środowiska systemów grzewczych.

Realizacja projektów zawartych w niniejszym dokumencie będzie miała bezpośredni pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze, zmniejszy się ilość zanieczyszczeń odprowadzanych do wód, poprawią się warunki komunikacji drogowej, zwiększy się przejezdność ulic i dróg. Spowoduje to znaczne zwiększenie atrakcyjności gminy. Wśród wskaźników osiągnięć ważnym będzie też ilość utworzonych stałych miejsc pracy oraz nowych podmiotów gospodarczych. Planuje się, że realizacja Planu Rozwoju Lokalnego w pierwszym okresie (2004 – 2006) przyczyni się do powstania ok. 50 nowych miejsc pracy głównie w handlu i usługach oraz w drobnym przemyśle i przetwórstwie rolno – spożywczym. W dalszym okresie (2007 – 2013) zakłada się powstanie ok. 100 kolejnych miejsc pracy.

Reasumując, wdrożenie Planu Rozwoju Lokalnego będzie miało znaczący wpływ na rozwój gminy, rozumianej nie tylko jako miejsce zamieszkania, ale także miejsce inwestowania i wypoczynku.

VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006 (OBLIGATORYJNIE) I NA NASTĘPNE PLANOWANE LATA (FAKULTATYWNIE).

W niniejszej analizie dokonano zarówno analizy budżetu gminy pod kątem możliwości współfinansowania wskazanych w Planie Rozwoju Lokalnego inwestycji i projektów oraz analizy dostępnych zewnętrznych źródeł ich współfinansowania. Ta dodatkowa analiza jest szczególnie istotna, ponieważ potrzeby samorządów są duże i kosztowne, a budżety jakimi dysponują zbyt małe. Stąd też głównym źródłem finansowania zaplanowanych zadań, po jakie sięgają jednostki samorządu terytorialnego, są właśnie fundusze zewnętrzne.

7.1. Analiza budżetu gminy.

Zawarte w niniejszym rozdziale wnioski odnoszące się do możliwości sfinansowania określonych przedsięwzięć inwestycyjnych przez gminę Alwernia oparte zostały na analizie sytuacji finansowej tej jednostki. Analiza owa dotyczyła zarówno strony dochodowej, co przełożyć można na istniejącą wielkość zasobów, jak i strony wydatkowej, która w rzeczywistości ukazywała charakter realizowanych wydatków, zwłaszcza w podziale na wydatki bieżące i inwestycyjne.

Warto jednak zauważyć, iż wykorzystane w analizie dane historyczne, pochodzące z lat 2000-2003 (wynikające ze sprawozdań z wykonania budżetu za wspomniane lata), nie mogą stanowić podstawy prognozy sytuacji finansowej gminy Alwernia na kolejne lata. Wynika to z istotnych zmian, które w systemie zasilania finansowego jednostek samorządu terytorialnego w Polsce zostały wprowadzone począwszy od dnia 1 stycznia 2004 roku. W efekcie – dla większego uwiarygodnienia – słusznym wydaje się projekcja wynikających z uchwały budżetowej na rok 2004 stosunków finansowych na kolejne lata, oczywiście przy uwzględnieniu pewnych wniosków płynących z analizy okresu wcześniejszego.

Na początku warto przyjąć pewne podstawowe założenia dotyczące kształtowania się zarówno strony dochodowej, jak i wydatkowej. Wynikająca z uchwały budżetowej struktura dochodów w roku 2004, uwzględniająca podział na trzy podstawowe kategorie (dochody własne, subwencję ogólną oraz dotacje celowe) zostaje przeniesiona na kolejne lata. W odniesieniu do dochodów własnych można założyć pewien, aczkolwiek nieznaczny, wzrost udziału w dochodach globalnych, wynikający z planowanego przez

ustawodawcę państwowego wzrostu procentowego udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych. Z drugiej strony nie można też jednoznacznie przesądzać wielkości udziału dotacji celowych, których pozyskanie (przede wszystkim ze względu na uznaniowość przyznawania) zależy często nie tyle od faktycznych potrzeb danej jednostki a zapobiegliwości czynników lokalnych. W efekcie wydaje się jednak, iż realne udziały poszczególnych kategorii w najbliższych dwóch latach nie powinny ulec większym zmianom. Co prawda doświadczenie dwóch wcześniejszych „okresów zmian” sytuacji finansowej samorządu terytorialnego (1991, 1999) w odniesieniu do wszystkich jednostek w Polsce pokazało, iż zasadniczo poczynszy od drugiego roku budżetowego w każdym z analizowanych okresów, następowało istotne pogorszenie sytuacji finansowej samorządu – tak zorganizowanego w formie jednego, jak i trzech szczebli. Wydaje się jednak, iż kolejna zmiana (2004) nie będzie skutkować powieleniem wcześniejszych negatywnych – z punktu widzenia samorządu – zjawisk. Jeżeli natomiast chodzi o wielkości nominalne, założyć można ich niewielki wzrost ze względu na stosunkowo niski poziom inflacji (2002 – 1,5%, 2003 – 1,6%). Wydaje się to zgodne z przewidywanymi wielkościami dochodów gminy Alwernia wynikającymi z prognozy długu publicznego gminy zawartej w załączniku nr 12 do uchwały budżetowej na rok 2004. Podobne założenia przyjąć należy w odniesieniu do strony wydatkowej. Równocześnie wydaje się słusznym przeanalizowanie danych, pozwalających na wyodrębnienie wydatków tak bieżących, jaki majątkowych. Wydaje się to o tyle słusznym, iż realizacja tych drugich możliwa jest praktycznie tylko wówczas, gdy zaspokojone zostaną wszystkie potrzeby bieżące. Jeżeli chodzi o przewidywane w latach kolejnych wielkości i proporcje poszczególnych kategorii wydatków, wydaje się możliwym projekcja zależności występujących w roku budżetowym 2004.

Na podstawie uchwały budżetowej z dnia 11 lutego 2004 roku (nr XVII/132/04) w odniesieniu do dochodów stwierdzić można, iż poszczególne kategorie dochodowe stanowią odpowiednie części dochodów globalnych: dochody własne – 56,28%, subwencja ogólna – 40,44% oraz dotacje celowe – 3,28%. Jak widać z powyższego struktura dochodów gminy uległa wyraźnym zmianom w porównaniu z wcześniejszymi latami, kiedy to udział dotacji celowych w całości dochodów był znacznie wyższy. Jeżeli natomiast chodzi o stronę wydatkową to wynikające z uchwały budżetowej zależności przedstawiają się w sposób następujący: wydatki bieżące – 98,62%, wydatki majątkowe – 1,38%. Jak widać z powyższego udział wydatków majątkowych jest zdecydowanie niski, a co za tym idzie, możliwości realizacji nowych przedsięwzięć w drodze wygenerowania określonej części środków w postaci tzw. „wkładu własnego” bez sięgania po dodatkowe źródła finansowe,

zwłaszcza o charakterze nadzwyczajnym, wydają się być stosunkowo ograniczone. Oczywiście niezmiernie istotną rolę odgrywają tutaj tzw. „wolne środki”, a więc te zasoby z których de facto finansowane mogą być wszelkie przedsięwzięcia. Najprościej można je wyznaczyć poprzez pomniejszenie dochodów ogółem o wydatki bieżące. To co można przeznaczyć na ewentualne przedsięwzięcia inwestycyjne określane często mianem „wolnych środków na inwestycje” w rzeczywistości jest wielkością wolnych środków pomniejszoną o koszty obsługi długu przypadające na dany rok budżetowy. Na podstawie załączonej do uchwały budżetowej prognozy długu publicznego do roku 2006 włącznie wielkość wolnych środków na inwestycje można w każdym roku określić następująco:

- 2004 – 55.633;
- 2005 – 1.091.715;
- 2006 – 1.162.978.

Wychodząc z założenia, iż wymagany przepisami 25% wkład własny jednostki samorządu terytorialnego ubiegającej się o środki zewnętrzne jest praktycznie niemożliwy do zrealizowania (dodatkowe, nie uwzględnione przy kalkulacji koszty, otrzymanie mniejszych niż stanowiących 75% wartości kosztorysowej inwestycji środków), słusznym wydaje się uwzględnić poziom „bezpieczniejszy” w wysokości 30-35%. Oczywiście obliuguje to tym samym gminę do wygenerowania większych środków, jednakże – z drugiej strony – zapewnia pewien margines swobody. Analiza przewidzianych do realizacji na lata 2004-2006 zadań pozwala określić wielkość środków potrzebnych na wygenerowanie wkładu własnego gminy tak jak to pokazano w zestawieniu poniżej. Przewidywane koszty planowanych inwestycji zostały przypisane do pierwszego roku okresu, na które dane przedsięwzięcie zostało zaplanowane. Przyjęte zostały dwie wielkości wkładu własnego gminy – 25% i 35%, przy czym do późniejszych obliczeń ze względów podanych powyżej przyjęty zostanie poziom wkładu własnego 35%. Pod uwagę zostały wszystkie koszty inwestycji przewidziane zgodnie z Planem Rozwoju Lokalnego dla Gminy Alwernia, przy czym w przypadku modernizacji drogi wojewódzkiej nr 780 wraz z budową chodników, gdzie nakłady inwestycyjne gminy Alwernia dotyczą zasadniczo ostatniej części zadania, koszty przypadające na gminę zostały określone na znacznie niższym poziomie i przeniesione z okresu początkowego na dalsze lata.

Tabela nr 23. Zapotrzebowanie na środki finansowe w latach 2004-2006.

	2004	2005	2006
wielkość wkładu własnego (25%)	400.650	1.463.100	3.440.950
wielkość wkładu własnego (35%)	560.910	2.048.340	4.817.330

Zestawienie powyższych danych z prognozą długu publicznego gminy wyraźnie pokazuje, iż przewidziane na kolejne lata wydatki inwestycyjne, a także wielkość wolnych środków są znacznie niższe niż zgłaszane zapotrzebowanie na środki finansowe konieczne do wygenerowania wkładów własnych. Koniecznym wydaje się więc sięgnięcie po dodatkowe środki o charakterze nadzwyczajnym.

Z punktu widzenia gminy istotne znaczenie odgrywa zarówno wielkość zaciąganych zobowiązań finansowych, jak i ich charakter, wiążący się bezpośrednio z obciążeniem finansowym na kolejne lata budżetowe. Istotnym również wydaje się kształtowanie pewnych ustawowo określonych, wskaźników przede wszystkim poziomu zadłużenia, których wielkości nie mogą przekroczyć określonego poziomu. I tak:

- wskaźnik procentowy zadłużenia określony w art.113 ustawy o finansach publicznych, określający stosunek obsługi długu (spłata zobowiązań, poręczenia i gwarancje) do dochodów ogółem, którego wartość nie może przekroczyć 15%, przy czym za bezpieczny uznaje się poziom ok.10-13%,
- wskaźnik procentowy zadłużenia określony w art. 114 ustawy o finansach publicznych, określający zależność całkowitego zadłużenia (na koniec danego roku budżetowego) i dochodów globalnych, którego wartość nie może przekroczyć 60%, przy czym za wartość bezpieczną uznać można poziom znacznie niższy, oscylujący koło 30-40%,
- wskaźnik obrazujący zależność pomiędzy wydatkami na obsługę długu a wolnymi środkami, którego bezpieczną wartość przyjmuje się na poziomie około 25-30%.

W przypadku gminy Alwernia dwa pierwsze wskaźniki w roku 2004 powinny ukształtować się na poziomie odpowiednio 3,1% oraz 9,3%. Wskaźniki te – jak widać - są stosunkowo niskie, jednakże warto zauważyć, iż przewidywane na rok 2004 wydatki inwestycyjne w dużym stopniu nie uwzględniają wielkości określonego powyżej wkładu własnego, którego wielkość (przy założeniu bezpiecznego poziomu wkładu 35%) kształtuje się na poziomie prawie trzy razy większym. W efekcie koniecznym wydaje się zaciągnięcie kolejnych zobowiązań.

Jeżeli chodzi o wskaźnik całkowitego zadłużenia, to zaciągnięcie zobowiązań finansowych na pokrycie całego wkładu w latach 2004-2006 nie doprowadzi do przekroczenia ustawowego limitu, jednakże – w porównaniu z doświadczeniami lat wcześniejszych gminy Alwernia – może stać się (stanować około 30% dochodów globalnych) istotnym obciążeniem, którego regulacja zostanie przeniesiona na kolejne lata budżetowe. Jest to o tyle istotne, gdyż w kolejnych, począwszy od 2007 roku, okresach budżetowych przewidziane zostały dalsze

niezbędne nakłady finansowe mające na celu wygenerowanie wkładu własnego dla poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Jeżeli chodzi o kształtowanie się drugiego wskaźnika wskazującego na możliwości finansowania długu na przestrzeni danego roku budżetowego to wydaje się, iż – ze planowane od roku 2007 dalsze nakłady finansowe – słusznym wydaje się niedopuszczenie do przekroczenia poziomu 7-8%, co stanowi w każdym z lat 2004-2006 kwotę około 1.100.000 - 1.250.000. Takie postawienie sprawy w efekcie automatycznie zawęży możliwości zaciągania zobowiązań, ze względu na istniejące już wcześniejsze zobowiązania, które obecnie i w przyszłych okresach muszą być regulowane (roczne wydatki kształtują się na poziomie około 400.000). Wzrost wydatków na obsługę długu pociągnie za sobą automatycznie zmniejszenie puli wolnych środków na inwestycje. Najprościej sytuację zobrazować można – przy następujących założeniach:

- wielkości planowanych dochodów i wydatków bieżących wynikają z prognozy długu publicznego gminy (załącznik nr 12 do uchwały budżetowej na rok 2004);
- ze względu na stosunkowo niski poziom inflacji nie znajduje zastosowania urealnienie wartości zgodnie z cenami roku bazowego;
- wielkości wydatków inwestycyjnych zostają podwyższone do poziomu koniecznego do sfinansowania „bezpiecznego” (35%) wkładu własnego;
- finansowanie dodatkowych wydatków inwestycyjnych następuje w drodze zaciągnięcia nowych zobowiązań finansowych;
- przychody budżetowe zostają ustalone w formie zobowiązań długoterminowych na podstawie wcześniejszych zobowiązań gminy, zaciągniętych na okres 5 lat, oprocentowanych w skali roku 6% z odsetkami płatnymi kwartalnie (w roku 2004 – począwszy od III kwartału, w kolejnych latach – od I kwartału), spłata rat kapitałowych zaczyna się od pierwszego kwartału następnego roku budżetowego;
- w odniesieniu do zobowiązań zaciąganych w roku 2006 (a przynajmniej w stosunku do ich części) słusznym wydaje się – ze względu na ich wielkość – ustalenie dłuższego okresu spłaty (przykładowo 15 lat) i niższego oprocentowania (4%);
- wielkości zobowiązań, wydatków na obsługę długu i wysokości rat spłacanych zobowiązań zostały podane w przybliżeniu.

Tabela nr 24. Prognozowane wskaźniki finansowe gminy Alwernia.

	2004	2005	2006
Dochody ogółem	15.364.000	15.800.000	16.000.000
Przychody zwrotne	520.500	1.100.000	3.800.000
Wydatki bieżące (bez obsługi długu)	15.145.707	14.588.475	14.759.738
Obsługa (odsetki) zobowiązań	96.930	152.755	266.182
Wydatki inwestycyjne	710.910*	2.048.340*	4.817.330*
Splata zobowiązań finansowych	401.640	517.620	793.620
Zadłużenie na koniec roku budżetowego	1.942.735	2.464.710	5.432.448
Wskaźnik zadłużenie/dochody ogółem (%)	12,6	15,6	34,0
Wskaźnik obsługa długu/dochody ogółem (%)	6,3	9,7	16,7

* wielkość wydatków inwestycyjnych na rok 2004 została podniesiona o 150.000 ze względu na istniejące już zapisy uchwały budżetowej i plany inwestycyjne nie uwzględniające omawianych wkładów własnych, natomiast w roku 2005 i 2006 nastąpiło podwyższenie prognozowanych kwot do poziomu koniecznego do wygenerowania wkładów własnych dla planowanych przedsięwzięć.

W taki sposób:

- realizacja określonych (wynikających z {Planu Rozwoju Lokalnego dla Gminy Alwernia}) przedsięwzięć inwestycyjnych, wymagająca wygenerowania wkładu własnego w ustalonej wysokości (dla bezpieczeństwa przyjęto poziom 35%) jest możliwa tylko i wyłącznie w oparciu o dodatkowe środki;
- pozyskanie tych środków może nastąpić przede wszystkim z wykorzystaniem zobowiązań długoterminowych;
- warunki zaciągnięcia poszczególnych zobowiązań powinny być tak określone, aby relacja wydatków na obsługę długu generowanych w danym roku budżetowym do wielkości dochodów budżetowych nie przekroczyła poziomu 8%, co w efekcie (przy uwzględnieniu istniejących już zobowiązań) pozwala na dodatkowe wydatki z tego tytułu nie większe niż 80.000 w skali roku;
- w efekcie wydaje się niemożliwym realizacja wszystkich przedsięwzięć ze względu na wysokie koszty obciążające budżetu w poszczególnych okresach budżetowych;
- przy przyjętych powyżej założeniach zauważalny jest bowiem znaczny wzrost wydatków ponoszonych na obsługę długu, który w roku 2005 przekracza przyjęty dla gminy Alwerni jako bezpieczny poziom 8%, a w roku 2006 – dopuszczalny ustawowo poziom; w celu przeciwdziałania można rozłożyć spłatę zobowiązań na okres dłuższy od przyjętego, co spowoduje zmniejszenie poszczególnych rat, a tym samym obniży (nawet znacznie) poziom wydatków ponoszonych każdego roku z tego tytułu,

- trzeba jednak zauważyć, iż przy tak wysokim poziomie wydatków na obsługę długu wspomniany powyżej wskaźnik (wydatki na obsługę długu/wolne środki) w istotny sposób wzrośnie i przekroczy bezpieczny poziom,
- z drugiej strony należy mieć też na uwadze, iż wygenerowanie wszystkich potrzebnych (wkład własny) środków w drodze zaciągania zobowiązań długoterminowych poważnie obciąży kolejne budżety i doprowadzi do znacznego wzrostu zadłużenia w stosunku do dochodów globalnych, nawet do poziomu powyżej 30%.

7.2. Analiza zewnętrznych źródeł finansowania Planu Rozwoju Lokalnego.

W tabeli zamieszczonej w Rozdziale IV. „Realizacja zadań i projektów”, w punkcie 4.1 „Projekty i zadania przewidziane do realizacji w latach 2004-2006” wskazano kilka potencjalnych źródeł wsparcia dla zadań inwestycyjnych planowanych w gminie Alwernia. Poniżej przedstawiono syntetyczną charakterystykę tych źródeł.

7.2.1. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR).

Działanie 1.1. Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego.

ZAKRES WSPARCIA:

W ramach Poddziałania 1.1.1. Infrastruktura drogowa realizowane będą następujące typy projektów:

- budowa, przebudowa, remont i/lub rozbudowa dróg, węzłów, skrzyżowań, skrzyżowań z ruchem okrężnym wraz z towarzyszącą infrastrukturą drogową celem m.in. osiągnięcia standardów Unii Europejskiej w zakresie dopuszczalnego nacisku na oś, bezpieczeństwa i ochrony środowiska;
- budowa, przebudowa, remont i/lub rozbudowa obiektów mostowych, wiaduktów, estakad, tuneli drogowych i innych obiektów inżynieryjnych, obwodnic, obejść miast i miejscowości, w tym ich połączeń z sieciami dróg wraz z towarzyszącą infrastrukturą drogową, celem m.in. osiągnięcia standardów Unii Europejskiej w ww. zakresie;

- infrastruktura towarzysząca w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, ochrony środowiska i/lub przyczyniającej się do realizacji polityki horyzontalnej w zakresie infrastruktury społeczeństwa informacyjnego wyłącznie w przypadku: budowy, przebudowy, remontów i/lub modernizacji ww. rodzajów projektów realizowanych w ramach tego poddziałania.

ZASADY FINANSOWANIA:

Dofinansowanie z EFRR: 75% kwalifikujących się wydatków publicznych.

Dostępne środki z EFRR dla Woj. Małopolskiego (dla działania 1.1.): **50,9 mln EUR.**

Szczegółowe informacje:

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych
Ul. Kordylewskiego 11, Kraków
tel. (0-12) 29-90-700, fax: (0-12) 29-90-726

www.zporr.gov.pl; www.malopolskie.pl; <http://zporr.wrotamalopolski.pl>

Działanie 3.1.Obszary wiejskie.

ZAKRES WSPARCIA:

Projekty inwestycyjne zlokalizowane na obszarach wiejskich i miast do 20 tys. mieszkańców (główne kategorie):

- budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków;
- budowa lub modernizacja urządzeń zaopatrzenia w wodę i poboru wody;
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii;
- poprawa jakości powietrza;
- gospodarka odpadami;
- przeciwdziałanie powodziom;
- budowa lub modernizacja dróg gminnych i powiatowych o znaczeniu lokalnym;
- kompleksowe uzbrojenie terenu pod inwestycje - projekty kompleksowego uzbrojenia terenu przeznaczonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod inwestycje, z wyłączeniem terenów pod inwestycje mieszkaniowe – uzbrojenie związane z dostarczeniem podstawowych mediów – kanalizacji, wodociągu, instalacji elektrycznych, gazowych oraz dróg wewnętrznych itp.;
- budowa lub modernizacja lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej (w miejscowościach powyżej 5000 mieszkańców).

ZASADY FINANSOWANIA:**Dofinansowanie z EFRR:**

- 75% kwalifikujących się wydatków publicznych;
- 50% kwalifikujących się wydatków publicznych - tylko w przypadku projektów dotyczących kompleksowego uzbrojenia terenu, gdy inwestycja generuje znaczący dochód netto.

Dofinansowanie z krajowych środków publicznych: z budżetu państwa – Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (10%) oraz np. Minister Kultury (zgodnie z zasadami ustalonymi przez danego dysponenta części budżetowej).

Dostępne środki z EFRR dla Województwa Małopolskiego: **23,96 mln EURO**

Szczegółowe informacje:

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych
Ul. Kordylewskiego 11, Kraków
tel. (0-12) 29-90-700, fax: (0-12) 29-90-726
www.zporr.gov.pl; www.malopolskie.pl; <http://zporr.wrotamalopolski.pl>

Działanie 3.5. Lokalna infrastruktura społeczna.**ZAKRES WSPARCIA:**

W ramach Poddziałania 3.5.1. Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa możliwe jest uzyskanie wsparcia następujących typów projektów:

- budowa nowych i przebudowa, rozbudowa istniejących obiektów dydaktycznych (w szczególności budynków szkolnych, przedszkolnych, laboratoriów dydaktycznych, sal do praktycznej nauki zawodu w szkołach ponadgimnazjalnych);
- budowa nowych i przebudowa, rozbudowa istniejących bibliotek;
- budowa nowych i przebudowa, rozbudowa istniejących obiektów sportowych (w szczególności sal gimnastycznych, basenów, boisk sportowych, stadionów, hal sportowych);
- budowa nowych i przebudowa, rozbudowa istniejących obiektów infrastruktury społeczno – edukacyjnej (w szczególności burs, internatów, stołówek);
- budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury technicznej i sanitarnej;
- wyposażenie obiektów sportowych, dydaktycznych i społeczno-edukacyjnych;

- zagospodarowanie otoczenia obiektów wyłącznie w przypadku realizacji ww. projektów realizowanych w ramach poddziałania.

ZASADY FINANSOWANIA:

Dofinansowanie z EFRR: do 75% kwalifikujących się wydatków publicznych;

Dofinansowanie z budżetu państwa - Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (10%);

Dostępne środki z EFRR dla Województwa Małopolskiego: **7,09 mln EURO**.

Szczegółowe informacje:

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Polityki Regionalnej i Funduszy Strukturalnych
Ul. Kordylewskiego 11, Kraków
tel. (0-12) 29-90-700, fax: (0-12) 29-90-726
www.zporr.gov.pl; www.malopolskie.pl; <http://zporr.wrotamalopolski.pl>

7.2.2. Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich (SPO ROL).

Działanie 2.3. Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego.

ZAKRES WSPARCIA:

Pomocą finansową mogą zostać objęte koszty:

7.3.prac projektantów, architektów, konserwatorów zabytków oraz doradztwa związanego z realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych objętych wnioskiem o pomoc finansową;

7.4.modernizacji przestrzeni publicznej;

7.5.budowy lub modernizacji publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych i kulturalnych;

7.6.modernizacji i wyposażenia obiektów pełniących funkcje kulturalne, rekreacyjne i sportowe;

7.7.odnowy obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa wiejskiego regionu

7.8.oraz ich adaptacji na cele kulturalne i społeczne.

Finansowaniu podlegają projekty realizowane w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, w miejscowościach poniżej 5 tys. mieszkańców.

Wnioski opracowywane są z inicjatywy mieszkańców wsi i podlegają opiniowaniu przez samorząd lokalny (radę sołectwa). Wnioski zgłaszane są za pośrednictwem samorządu gminy. Zadania inwestycyjne, wchodzące w zakres wniosku opisane w załączniku do wniosku, mogą być przyjęte do realizacji pod warunkiem, że są zgodne z przyjętą dla danego obszaru strategią rozwoju.

ZASADY FINANSOWANIA:

Pokrycie do 80% całkowitych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia ze środków UE i minimum 20% przez gminy.

Szczegółowe informacje:

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Środowiska i Rozwoju Wsi
Ul. Raclawicka 56, Kraków
tel. (0-12) 63 03 140, fax: (0-12) 63 03 141
www.fundusze-strukturalne.gov.pl; www.malopolskie.pl;

Działanie 2.6 Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem

ZAKRES WSPARCIA:

Pomocą finansową mogą zostać objęte koszty:

- budowy lub modernizacji dróg wewnętrznych, nie zaliczanych do żadnej z kategorii dróg publicznych;
- budowy lub modernizacji urządzeń zaopatrzenia w wodę;
- budowy lub modernizacji urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków;
- budowy lub modernizacji sieci i urządzeń zaopatrzenia w energię;
- instalacji indywidualnych stałych łączów internetowych.

Wnioskodawcami w ramach działania mogą być osoby fizyczne lub prawne prowadzące działalność rolniczą oraz mieszkańcy obszarów wiejskich.

ZASADY FINANSOWANIA:

Poziom pomocy wynosi do 50% kosztów kwalifikowanych, w tym poziom wsparcia ze środków UE do 35% całkowitego kwalifikującego kosztu.

Szczegółowe informacje:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Al. Jana Pawła II 70; 00-175 Warszawa
tel. (0-22) 860-28-24; fax. (0-22) 860-28-97
www.arimr.gov.pl

7.2.3. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚ)**FORMY WSPARCIA:**

Pożyczki, kredyty, dotacje i dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów ze środków finansowych Narodowego Funduszu przeznacza się na cele określone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001 r. Nr 62, poz. 627 i Nr 115, poz. 1229 oraz z roku 2002 Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 233 poz. 1957), zgodnie z priorytetami Narodowego Funduszu, określonymi w oparciu o: "Politykę Ekologiczną Państwa", listy przedsięwzięć priorytetowych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz zgodnie z planem działalności i kryteriami wyboru przedsięwzięć, o których mowa w art. 414 ust. 1 pkt. 1 i ust. 2 pkt. 3 powołanej ustawy. Jako priorytetowe traktuje się te przedsięwzięcia, których realizacja wynika z konieczności wypełnienia zobowiązań Polski wobec Unii Europejskiej związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej. Wnioski o dofinansowanie do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej można składać w dowolnym terminie

Zadania planowane przez gminę Alwernia mogą uzyskać w ramach następujących **programów priorytetowych:**

1. Ochrona wód przed zanieczyszczeniem

W ramach programu będą dofinansowywane przedsięwzięcia związane z realizacją:

- „Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych”, w tym:

- a) dokumentacja techniczna przedsięwzięć,**
- b) oczyszczalnie,
- c) kanalizacja

- Oczyszczalni i podczyszczalni ścieków przemysłowych.

2. Gospodarka wodna

W ramach programu będą dofinansowywane przedsięwzięcia mające na celu zwiększenie i poprawę jakości zasobów wodnych oraz zwiększenie bezpieczeństwa przeciw-powodziowego, w tym:

- a) wspieranie budowy szczególnie ważnych inwestycji wieloletnich,
- b) poprawa jakości wody do picia – przedsięwzięcia współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, a wskazane przez Ministra Środowiska,
- c) wspieranie ekologicznych form transportu wodnego poprzez fundusz żeglugowy,
- d) poprawa jakości wody do picia – stacje uzdatniania wody.

3. Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem poprzez zapobieganie i ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz oszczędzanie surowców i energii

W ramach programu dofinansowywane będą przedsięwzięcia mające na celu:

- ograniczanie emisji zanieczyszczeń z dużych źródeł spalania paliw,
- oszczędzanie surowców i energii,
- poprawę jakości paliw i technologii silnikowych stosowanych w transporcie,
- modernizację systemów ciepłowniczych,
- wykorzystanie alternatywnych, a przyjaznych środowisku źródeł energii,
- ochronę przed promieniowaniem jonizującym,
- utylizację odpadów w procesie spalania,
- ograniczanie emisji lotnych związków organicznych oraz odorów

Szczegółowe informacje:

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Warszawa, ul. Konstruktorska 3A
tel. (0-22) 849-22-80, 849-00-79 wew. 124, 129; fax (0-22) 849-72-72,
www.nfosigw.gov.pl

7.2.4. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR).

ARiMR spełnia znaczącą rolę w rozwoju przedsiębiorczości na wsi. Agencja podejmuje wielokierunkowe działania, których podstawowym celem jest przyspieszenie procesu przemian strukturalnych w rolnictwie i obszarach wiejskich.

Wsparciem Agencji objęte są w szczególności:

- inwestycje w rolnictwie, przetwórstwie rolno-spożywczym i usługach dla rolnictwa,
- poprawa struktury agrarnej gospodarstw rolnych,
- przedsięwzięcia tworzące nowe miejsca pracy na wsi dla mieszkańców obszarów wiejskich,
- rozwój infrastruktury techniczno-produkcyjnej w obszarach wiejskich,
- instytucje związane z tworzeniem giełd i rynków hurtowych,
- przedsięwzięcia w zakresie oświaty rolniczej, doradztwa rolniczego i szkoleń w dziedzinie rolnictwa.

Potencjalni beneficjenci:

- gospodarstwa rolne, zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego, jednostki świadczące usługi dla rolnictwa;
- podmioty gospodarcze zainteresowane tworzeniem nowych, stałych miejsc pracy w działalnościach pozarolniczych na terenach wiejskich;
- samorządy gmin realizujące na terenach wiejskich inwestycje z zakresu budowy infrastruktury komunalnej;
- uczelnie, szkoły, ośrodki doradztwa rolniczego, instytuty naukowe zajmujące się oświatą i doradztwem dla sektora gospodarki żywnościowej;
- podmioty tworzące giełdy rolne i rynki hurtowe.

Formy wsparcia:

Pomoc Agencji realizowana jest poprzez dopłaty do kredytów i pożyczek, udzielanie gwarancji kredytowych i poręczeń kredytowych, udział w finansowaniu przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej, pomoc finansową na działalność związaną z podnoszeniem i zmianą kwalifikacji zawodowych, doradztwem oraz informacją w rolnictwie i jego otoczeniu.

Szczegółowe informacje:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Al. Jana Pawła II 70; 00-175 Warszawa
tel. (0-22) 860-28-24; fax. (0-22) 860-28-97
www.arimr.gov.pl

7.2.5. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA)

W przypadku realizacji zadania polegającego na budowie zjazdów z autostrady A4, niezbędna będzie pełna współpraca gminy z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad. Jest to podmiot odpowiedzialny za tego typu infrastrukturę w całym kraju – wykonuje zadania zarządcy dróg krajowych i realizuje budżet państwa w zakresie dróg krajowych.

W skład Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad wchodzi centrala w Warszawie oraz 16 oddziałów w województwach. Obszar działania oddziału pokrywa się z obszarem województwa.

Szczegółowe informacje:

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Krakowie
31-542 Kraków; ul. Mogilska 25
tel.cent. (012) 417 25 00; fax (012) 411 01 18
<http://www.krakow.gddkia.gov.pl>

7.2.6. Fundacja EkoFundusz

EkoFundusz jest fundacją powołaną w 1992 r. przez Ministra Finansów, działającego w imieniu Skarbu Państwa, dla efektywnego zarządzania środkami finansowymi pochodzącymi z zamiany części zagranicznego długu na wspieranie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska. EkoFundusz dysponując pieniędzmi krajów wierzycielskich, dofinansowuje w formie dotacji projekty mające istotne znaczenie dla ochrony środowiska w skali regionu czy kraju. Ponadto zadaniem EkoFunduszu jest ułatwienie transferu na polski rynek najlepszych zagranicznych technologii, a także stymulowanie rozwoju polskiego przemysłu ochrony środowiska.

ZAKRES WSPARCIA:

W odniesieniu do zadań zaplanowanych przez gminę Alwernia, źródłem wsparcia może być Ogólnopolski Konkurs na Oszczędność Energii w Systemach Ogrzewczych. W ramach konkursu wsparcie mogą uzyskać projekty jednostek samorządowych, budżetowych,

spółdzielni mieszkaniowych i przedsiębiorstw ciepłowniczych usprawniające systemy ogrzewcze poprzez zastosowanie energooszczędnych i przyjaznych dla środowiska technologii zarówno w fazie wytwarzania, przesyłania jak i użytkowania ciepła, eliminujących emisję CO₂, CO, SO₂, NO_x i pyłu.

ZASADY FINANSOWANIA:

Laureaci konkursu zostaną nagrodzeni w formie dotacji w wysokości do 50 % kosztów całkowitych przedstawionego przedsięwzięcia.

Szczegółowe informacje:

Fundacja EkoFundusz
ul. Bracka 4, 00-502 Warszawa
Tel. (22) 621 27 04; faks: (22) 629 51 25
<http://www.ekofundusz.org.pl/pl/>; e-mail: powietrze@ekofundusz.org.pl

7.2.7. Perspektywa wsparcia z Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej w okresie programowania 2007-2013

Jednostki samorządu terytorialnego będą mogły liczyć na wsparcie realizowanych zadań (w tym infrastrukturalnych) z Funduszy Strukturalnych UE również w kolejnym okresie programowania dla tych instrumentów finansowych, tj. w latach 2007-2013. Aktualnie największe przybliżenie pozwalające ocenić zakres wsparcia z funduszy strukturalnych w tych latach w Polsce zawiera dokument opracowany w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej pn. Założenia Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013. Odnosi się on do stanowiska Komisji Europejskiej w sprawie przyszłości polityki strukturalnej i jednocześnie wskazuje pola, na których będzie koncentrować się wsparcie oraz wstępnie określa mechanizmy, jakie będą stosowane w celu realizacji tej polityki. W części „Założeń...” dotyczącej przyszłości polityki regionalnej wskazano m.in., że główną zasadą tej polityki powinna być ponadto koncentracja na projektach „twardych” dotyczących inwestycji w regionach. Inwestycje te mogą obejmować następujące, najważniejsze kierunki:

- dostępność komunikacyjną – zarówno kolejową, drogową jak i lotniczą oraz morską,
- infrastrukturę regionalną – telekomunikacyjną, media, uzbrojenie gruntów pod inwestycje,
- infrastrukturę dostępu szerokopasmowego do Internetu oraz rozwój elektronicznych usług i treści,

- programy zwiększające dostępność finansowania dla sektora MŚP ze szczególnym uwzględnieniem firm szybko rozwijających się, innowacyjnych – fundusze poręczeniowe, pożyczkowe, kapitałowe,
- projekty inwestycyjne polepszające stan środowiska naturalnego, ofertę kulturalną, ochronę dziedzictwa kulturowego i edukację.

W dokumencie tym wskazano również, że w okresie 2007-2013 zwiększona powinna zostać rola województw w kształtowaniu polityki regionalnej, co oznacza, że to województwa będą samodzielnie formułować programy operacyjne dostosowane maksymalnie do uwarunkowań regionalnych.

Powyższe daje podstawę, aby oczekiwać, że zadania planowane przez samorząd gminy Alwernia na lata następujące po roku 2006, będą mogły uzyskać znaczące wsparcie ze środków europejskich.

VIII. SYSTEM WDRAŻANIA

Za wdrażanie „Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Alwernia” odpowiadać będzie przede wszystkim : Burmistrz Gminy Alwernia we współpracy z:

- Pełnomocnikiem-koordynatorem ds. rozwoju lokalnego, który będzie pełnił rolę głównego „zarządzającego” Planem Rozwoju Lokalnego;
- Zespołem zadaniowym ds. rozwoju lokalnego;
- Komisją Rady Gminy ds. rozwoju lokalnego, która będzie opiniować zadania i projekty wskazane w Planie Rozwoju Lokalnego do realizacji.

Ponadto we wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego zaangażowany będzie także Referat Gospodarki Komunalnej i Inwestycji w Urzędzie Miejskim w Alwerni, który odpowiada za przygotowywanie i przeprowadzanie inwestycji na terenie gminy oraz Skarbnik Gminy, Referat Promocji i Referat Rozwoju i Budownictwa Gminy.

Dla realizacji niektórych zadań konieczna będzie współpraca z władzami powiatowymi i regionalnymi oraz sektorem prywatnym (partnerstwo publiczno – prywatne). Celem samorządu będzie również zaangażowanie w realizację Planu – na zasadzie partnerstwa – działających na terenie gminy organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz instytucji kultury.

Ważnym aspektem technicznym wdrożenia zapisów Planu Rozwoju Lokalnego będzie także podjęcie szeregu działań, które pozwolą na jego realizację. Są nimi:

- przygotowanie dokumentacji technicznej i kosztorysowej dla inwestycji ujętych w Planie;
- dokonanie wszelkich uzgodnień (np. terenowych) oraz uzyskanie pozwoleń na umożliwiających przeprowadzenie tych inwestycji;
- przygotowanie projektów pod kątem pozyskania na ich realizację zewnętrznego dofinansowania.

IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

9.1. System monitorowania i oceny Planu Rozwoju Lokalnego.

Monitoring Planu Rozwoju Lokalnego dotyczyć będzie przede wszystkim kontroli realizacji zadań inwestycyjnych i projektów rozwojowych oraz planowanych wskaźników produktów i rezultatów poszczególnych inwestycji. Monitoring będzie służył:

- ocenie postępu realizacji konkretnych projektów inwestycyjnych;
- weryfikacji zgodności osiągniętych rezultatów z założonymi celami;
- korygowaniu działań, w oparciu o zmieniające się czynniki otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- ocenie efektywności wykorzystania posiadanych i pozyskanych środków finansowych;
- wczesnej diagnozie trudności mogących mieć wpływ na realizowane inwestycje.

Za monitoring wewnętrzny (na szczeblu gminy) odpowiedzialny będzie Pełnomocnik -koordynator ds. rozwoju lokalnego, którego zadaniem będzie przygotowywanie i przeprowadzanie corocznych przeglądów Planu Rozwoju Lokalnego. W ramach przeglądu nastąpi opracowanie sprawozdania zawierającego:

- listę zadań, które zostały w danym roku wykonane oraz tych, które są w trakcie realizacji. Opis zadań będzie zawierał przede wszystkim: określenie dotychczas wykonanych prac, określenie uzyskanych efektów, określenie harmonogramu pozostałych do wykonania prac i in.
- wykaz projektów zaplanowanych na kolejny rok;
- wykaz propozycji nowych zadań i projektów do realizacji w następnych roku.

Sprawozdanie to - opracowane we współpracy z zespołem zadaniowym ds. rozwoju lokalnego - zostanie przekazane radnym gminy oraz wszystkim zainteresowanym lokalnym instytucjom, organizacjom i przedsiębiorcom w celu pozyskania opinii co do dalszego przebiegu realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

Po uzyskaniu i uwzględnieniu nowych propozycji zadań sprawozdanie zostanie przedstawione na Sesji Rady Gminy, która zaopiniuje roczne sprawozdanie i dokona wyboru zadań do realizacji na kolejny rok, tym samym zabezpieczy środki na ich funkcjonowanie.

Coroczny przegląd strategiczny Planu Rozwoju Lokalnego pozwoli także na dokonanie oceny tego dokumentu. Będzie ona służyć przede wszystkim wskazaniu dotychczas osiągniętych rezultatów wynikających z realizacji zadań zapisanych w Planie Rozwoju Lokalnego.

9.2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Czynnikiem gwarantującym osiągnięcie planowanych efektów w wyniku realizacji określonych inwestycji będzie współpraca samorządu gminnego z organizacjami pozarządowymi oraz sektorem prywatnym. Celem samorządu będzie inicjowanie współpracy pomiędzy tymi organizacjami i dążenie do ich zaangażowania w realizację przedsięwzięć na zasadzie partnerstwa lub w roli współfinansującego określone zadanie. Ponadto podmioty działające w sektorze prywatnym i organizacje pozarządowe będą aktywnie włączane w proces monitoringu i oceny stopnia wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego. Współpraca ta przybierze formę spotkań roboczych, na których wypracowywane będą nowe propozycje zadań do realizacji oraz weryfikacja założeń Planu pod kątem zmieniających się czynników otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego.

9.3. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego.

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Alwernia jest bardzo ważnym dokumentem, który będzie miał swoje oddziaływanie na całą społeczność lokalną. Dlatego niezwykle istotnym elementem wdrażania Planu jest jego właściwe upowszechnianie. Główną instytucją odpowiedzialną za promocję Planu Rozwoju Lokalnego oraz zadań i projektów realizowanych z niego wynikających będzie Urząd Miejski w Alwerni. Głównym koordynatorem działań promocyjnych będzie Pełnomocnik-koordynator ds. rozwoju Lokalnego. Celem działań związanych z promocją Planu Rozwoju Lokalnego jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów działań podejmowanych w ramach Planu, a także instytucji mogących być partnerami w realizacji inwestycji. Należą do ich: mieszkańcy gminy Alwernia, przedsiębiorcy lokalni oraz zlokalizowani w sąsiedztwie gminy, organizacje i

instytucje społeczne. W ramach promocji Planu Rozwoju Lokalnego podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Alwernia zostanie w całości zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Alwerni oraz na stronie BIP,
- w Urzędzie Miejskim w Alwerni zostanie wytypowane stałe miejsce „wyłożenia” Planu Rozwoju Lokalnego (w wersji drukowanej) – gdzie będą mogły przychodzić wszyscy zainteresowane osoby w celu zaznajomienia się z jego treścią i założeniami;
- egzemplarze Planu Rozwoju Lokalnego zostaną przekazane wszystkim sołtysom w gminie, w celu upowszechniania Planu wśród mieszkańców terenów wiejskich;
- planuje się także zamieszczanie informacji o Planie Rozwoju Lokalnego oraz o jego poziomie wdrożenia w wydawnictwach prasowych.

Ponadto w momencie rozpoczynania realizacji zadania czy inwestycji zapisanych w dokumencie Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Alwernia informacja o tym zostanie zamieszczona na stronach internetowych gminy oraz na tablicy ogłoszeń znajdującej się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Alwerni.

Tak szeroko zakrojone działania zapewniają szerokie upowszechnienie i upublicznienie tego dokumentu, a tym samym pozyskanie akceptacji społecznej do jego realizacji.

